

JAARVERSLAG

2022

Kindwijs
*protestants-christelijke
scholengroep*

Inhoud

1. Bestuursverslag	3
1.1 Het schoolbestuur	3
1.1.1 Profiel	3
1.1.2 Organisatie	6
1.2 Verantwoording van het beleid	11
1.2.1 Onderwijs & Kwaliteit	11
1.2.2 Personeel & Professionalisering	19
1.2.3 Huisvesting en facilitair	25
1.2.4 Financieel Beleid	28
1.2.5 Continuïteitsparagraaf	32
1.3 Verantwoording van de financiën	36
1.3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	36
1.3.2 Staat van baten en lasten en balans	38
1.3.3 Financiële positie	44
1.3.4 Overige rapportages	46
2. Verslag intern toezicht	47
3. Jaarrekening	52
4. Overige gegevens	77
5. Bijlagen	78

1. Bestuursverslag

1.1 Het schoolbestuur

1.1.1 Profiel

Missie, visie en kernactiviteiten

Missie en visie

Kindwijs is een organisatie voor primair onderwijs op Goeree-Overflakkee en is ontstaan uit diverse besturenfusies. Onze stichting bestaat uit dertien basisscholen en één school voor speciaal basisonderwijs. De scholen zijn gehuisvest in veertien schoolgebouwen, verspreid over de kernen op het eiland Goeree-Overflakkee.

Kindwijs geeft de leerlingen de Bijbelse boodschap mee, zoals die is gedefinieerd in de grondslag van de stichting: de Bijbel is Gods onfeilbaar Woord. De stichting onderschrijft de Drie Formulieren van Enigheid, zoals die door de Synode van Dordrecht in 1619 zijn vastgesteld: de Heidelbergse Catechismus, Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.

Wij inspireren de leerlingen om het christen-zijn in praktijk te brengen. Wij leren hen respect en begrip te hebben voor elkaar en voor mensen en culturen om hen heen. Bij Kindwijs zijn alle kinderen uniek. Iedereen voelt zich veilig. Op de scholen heerst een positief pedagogisch klimaat, waarin successen gevierd mogen worden en van fouten geleerd mag worden.

Kindwijs heeft als ideaal om in elk dorp waar Kindwijs nu een christelijke school heeft, die te behouden. Kindwijs staat open voor andere protestants-christelijke scholen op ons eiland die aan willen sluiten bij Kindwijs.

Op onze scholen leren kinderen vanuit de protestants-christelijke basis zich ontwikkelen tot verantwoordelijke en actieve burgers. We creëren een veilige, uitdagende en passende leer- en leefomgeving waarin we samen onze talenten ontwikkelen.

Kernwaarden

De kernwaarden van Kindwijs laten zien waar wij voor staan. Ze horen bij onze missie.

Geloof

Onze protestants-christelijke levensovertuiging is zichtbaar en voelbaar.

Vreugde

We doen ons werk met vreugde en passie en vieren onze successen.

Vertrouwen

In onze veilige leer- en leefgemeenschappen hebben we vertrouwen in elkaar en in elkaars mogelijkheden.

Kansrijk

Ons onderwijs is passend voor iedereen, uitdagend en gericht op groei.

Kernactiviteiten

De kernactiviteit van Kindwijs is het geven van goed onderwijs aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 á 13 jaar, waarbij de resultaten minimaal op het niveau liggen dat landelijk gezien van de betreffende

scholen verwacht mag worden. Binnen Kindwijs wordt een niveau hoger als het landelijk gemiddelde als wenselijk niveau gezien.

Strategisch beleidsplan

In najaar 2022 is het strategisch beleidsplan 2019-2023 geëvalueerd en zijn de doelen voor de periode 2023-2027 geformuleerd.

Vitale scholen, eigenaarschap en toekomstgericht onderwijs waren de speerpunten van het onderwijskundig beleid in de afgelopen beleidsperiode.

In hoofdstuk 5 van het jaarverslag is de uitwerking van deze thema's in ambities en opdrachten voor de onderdelen Identiteit, Onderwijs & Kwaliteit, Personeel & organisatie, Beheer & Financiën en Maatschappij & Communicatie opgenomen.

Ondanks de er in de afgelopen periode veel beperkingen waren als gevolg van de maatregelen in het kader van de Covid-19 pandemie, is er veel gerealiseerd.

Vitale scholen - bestuursniveau: voor 5 van de 14 scholen zijn plannen gemaakt voor nieuwbouw of renovatie van de oude schoolgebouwen. Het managementteam heeft zich verdiept in mentaalfit - fysiekfit - loopbaanfit in het kader van duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Daarnaast is ingestoken op een waarderende gesprekscultuur door het volgen van een herregistratiemodule voor de directeuren. Deze waarderende aanpak draagt bij aan de vitaliteit van medewerkers.

Vitale scholen - schoolniveau: Op schoolniveau is ingestoken op vitaliteit door bewuste aandacht voor de gezondheid van medewerkers en leerlingen. Medewerker en leidinggevende spreken tijdens het ontwikkelgesprek in waarderende taal, het format is aangepast en aangevuld met de gespreksonderwerpen mentaalfit - fysiekfit - loopbaanfit. Diverse scholen maakten (meer) werk van afvalscheiding.

Eigenaarschap - bestuursniveau: binnen het MT is gewerkt aan eigenaarschap op alle lagen. Mede door de corona-pandemie is dit niet volledig tot haar recht gekomen.

Eigenaarschap - schoolniveau: meer dan de helft van de scholen zijn aan de slag gegaan met het vormen van een leerlingraad en een visiebeschrijving m.b.t. eigenaarschap in de school.

Toekomstgericht onderwijs - bestuursniveau: via de Kindwijsacademie werden scholingen aangeboden ter verbetering van de basisvaardigheden of verdieping in specifieke onderwerpen. Op Kindwijsniveau is de Verrekijker opgestart: twee groepen waar leerlingen via een arrangement een periode specifiek aanbod vanuit de expertise meer- en hoogbegaafdheid ontvangen. Op Kindwijsniveau is een eigen app ontwikkeld in samenwerking met Codalt. In de app is er mogelijkheid tot het sturen van berichten op verschillende niveaus (vanuit de organisatie, vanuit de school, ouders onderling) en wordt belangrijke informatie gedeeld met de achterban. Daarnaast werkt de hele organisatie sinds schooljaar 2019-2020 in Cloudwise; dit is een sterke verbetering in de digitale infrastructuur en heeft ons enorm geholpen tijdens de periode van het thuisonderwijs. Het aanbod van ExperiGO is aangepast naar aanleiding van de ontwikkelde expertise op het gebied van wetenschap en techniek - ontdekkend en ontwerpnd leren; hiervoor heeft Kindwijs een subsidie ontvangen. Sinds 1 januari 2022 is SBO de Wegwijzer onderdeel geworden van Kindwijs; daarmee is het eenvoudiger geworden expertise te delen binnen de scholengroep.

Toekomstgericht onderwijs - schoolniveau: Alle teams zijn geschoold rondom het thema meer- en hoogbegaafdheid. Daarbij heeft elke school een eigen Talentbegeleider met expertise rondom meer- en hoogbegaafdheid. Alle scholen hebben onderzoek gedaan naar de ouderbehoefte m.b.t. nieuwe schooltijden. Ongeveer de helft van de scholen is in de achterliggende planperiode overgestapt naar een vorm van continuo-rooster. Mede door corona-maatregelen is dit proces versneld tot stand gekomen. Diverse scholen doen mee aan de First-Lego-League vanuit de speerpunten rondom onderzoekend en ontwerpend leren.

Ook in de nieuwe beleidsperiode 2023-2027 werkt Kindwijs doorlopend aan haar identiteit. Daarnaast werkt Kindwijs de komende 4 jaren aan twee ontwikkelthema's: 'Vaardig en Vitaal'.

'Vaardig': binnen Kindwijs willen we onze kwaliteit vasthouden en versterken, zodat onze leerlingen zich de basisvaardigheden eigen maken in een passende leeromgeving. Voor onze organisatie betekent dit dat we investeren in competente medewerkers en werken met realistische en ambitieuze doelen. De medewerkers en de leerlingen tonen eigenaarschap en verantwoordelijkheid. Kindwijs stimuleert de persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers door actief te sturen op professionalisering op school- en individueel niveau.

'Vitaal': De gezonde ontwikkeling van leerlingen, medewerkers en de organisatie is het andere ontwikkelthema voor Kindwijs. In deze tijd van krapte is het belangrijk als er personeel gevonden is, dat ook vast te houden en te binden aan onze organisatie. Kindwijs werkt voortdurend aan goed werkgeverschap door de randvoorwaarden en de leer- en werkomgeving aan te laten sluiten bij de behoeften. We stimuleren de ontwikkeling van leerlingen en medewerkers en zoeken naar een gezonde balans tussen werk en ontspanning.

Toegankelijkheid & toelating

Kindwijs-scholen hanteren met behoud van eigen identiteit een open toelatingsbeleid waarbij ouders gevraagd wordt de identiteit van de school te onderschrijven of te respecteren.

De stichting heeft als grondslag de Bijbel als Gods Onfeilbaar Woord en zij onderschrijft de Drie Formulieren van Enigheid zoals die door de Synode van Dordrecht in 1619 zijn vastgesteld.

De invulling van de grondslag vindt in de onderwijspraktijk plaats door de medewerkers op een school. Op deze invulling wordt binnen de Kindwijs-organisatie toegezien door een adviesraad die voor elke school (of combinatie van scholen) bestaat. Een adviesraad heeft als belangrijkste doelstelling het bevorderen van Bijbels gefundeerd protestants-christelijk onderwijs op de scholen waarvoor de adviesraad functioneert. De adviesraad is oorspronkelijk ontstaan uit de voormalige bestuursleden van de resp. scholen van Kindwijs. Voor de bewaking van de identiteit van de school en bij sollicitaties is dit college als eerste verantwoordelijk.

Het bestuur stelt zich ten doel om als een goed rentmeester de zaken te behartigen, waarbij in de eerste plaats nadrukkelijk wordt gekeken naar het handhaven van de protestants-christelijke identiteit. De verantwoordelijkheid voor het verloop van het onderwijs op de scholen van de Protestants-Christelijke scholengroep Kindwijs wordt door het bestuur zeer serieus genomen.

Bij het bestuur en management is de invulling van de identiteit op de individuele scholen steeds onder de aandacht. De identiteitscommissie van de raad van toezicht overlegt regelmatig met de bestuurder inzake de identiteitsgebonden onderwerpen in beleid en uitvoering.

1.1.2 Organisatie

Contactgegevens

Naam	Stichting voor Protestants-christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee, genoemd Kindwijs
Bestuursnummer	42632
Postbus	Postbus 337, 3240 AH Middelharnis
Bezoekadres	Pascal 40 3241 MB Middelharnis
Website	www.kindwijs.org
Telefoon	0187 484153
Emailadres	info@kindwijs.org

Bestuur

Kindwijs wordt geleid door een eenhoofdige college van bestuur. Tot 1 augustus 2022 is deze functie ingevuld door de heer J.S. Nagtegaal, die naast deze functie door de PO Raad was aangesteld als visitator in het team dat bestuurlijke visitaties uitvoert bij schoolbesturen. Vanaf 1 augustus 2022 is de heer J.C. de Waal als bestuurder aangesteld. De heer De Waal is naast bestuurder van Kindwijs, scriba van de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente 's Gravenpolder.

Overzicht scholen

BRIN nummer	Naam	Website
04MD	Bosseschool	bosseschool.nl
04OR	Prins Maurits	cbspm.nl
04PW	Prins Johan Friso	pif-herkingen.nl
04RX	Basisschool Het Kompas Nederlands Hervormd Onderwijs	hetkompas-stellendam.nl
05MQ	CJS 't Kompas	kompas-denbommel.nl
05QU	School Met De Bijbel De Regenboog	smdbderegenboog.nl
05SB	Basisschool De Bron	debron-ot.nl
05TI	School Met De Bijbel	smdbsommelsdijk.nl
07AE	Groen van Prinsterer Basisschool	cbs-groen.nl
07CB	Protestants Christelijke Basisschool Oranje Nassau	cbs-oranjenassau.nl
07NM	Albert Schweitzerschool	cbsalbertschweitzer.nl
07NZ	Christelijke Nationale School voor Basisonderwijs Zomerland	cnszomerland.nl
07YM	Protestants Christelijke Basisschool Eben-Haëzer	cbs-ebenhaezer.nl
02CO	SBO De Wegwijzer (m.i.v. 1 januari 2022)	sbodewegwijzer.nl

Organisatiestructuur

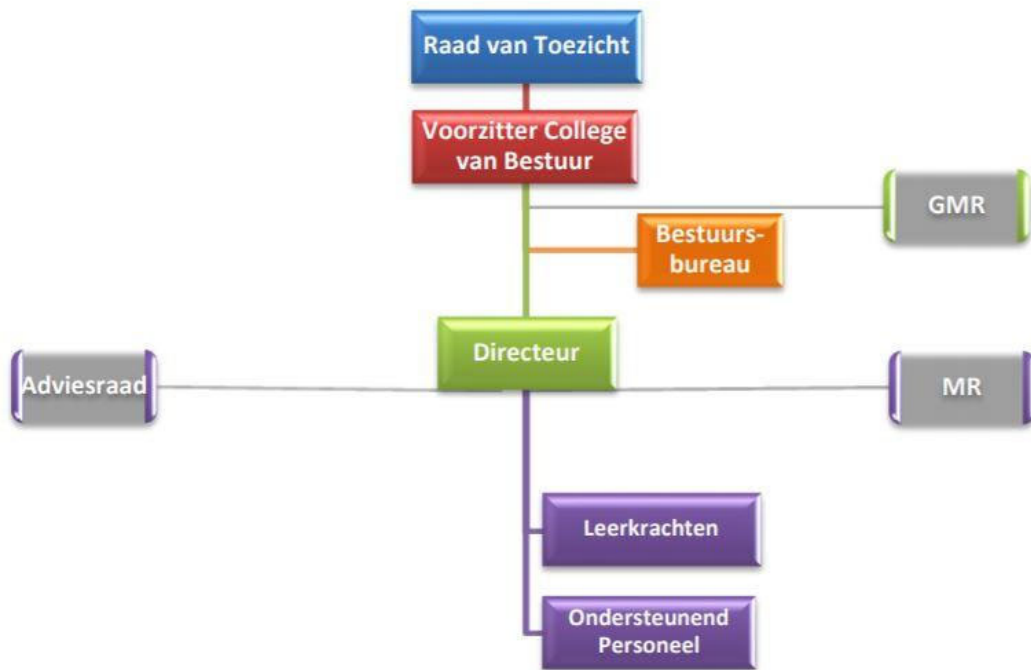
Het college van bestuur voert de bestuurlijke taken en bevoegdheden uit en de raad van toezicht, als werkgever van het college van bestuur, houdt toezicht op de uitvoering van haar bestuurlijke taken.

De schooldirectie is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op school en uitvoering van het beleid.

Het bestuursbureau omvat de functies financieel manager, medewerker personeelszaken, medewerker kwaliteit en administratief medewerker(s).

De stichting legt verantwoording af aan de overheid over de rechtmatige en doelmatige besteding van de ontvangen middelen. Deze verantwoording vindt hoofdzakelijk plaats in het jaarverslag (verticale verantwoording). Daarnaast legt de stichting ook verantwoording af over haar functioneren en dat van de scholen aan de adviesraden, ouders, personeel en leerlingen (horizontale verantwoording).

Organigram 2022

Verklaring afkortingen: GMR: Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad; MR: Medezeggenschapsraad school;

Medezeggenschap

Elke school heeft een medezeggenschapsraad (MR). Via de MR hebben ouders invloed op het schoolbeleid. De primaire gesprekspartner van de MR is de schooldirecteur. Kindwijs heeft een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) ingesteld, een orgaan voor advies- en instemmingsrecht over bovenschoolse zaken. De GMR behandelt alleen onderwerpen die voor de scholen van gemeenschappelijk (schooloverstijgend) belang zijn. De primaire gesprekspartner van de GMR is het College van Bestuur.

Het dagelijks bestuur bestond in kalenderjaar 2022 uit:

Voorzitter: dhr. C. van der Slik

Secretaris: dhr. A. Goossen

Er is een groot aantal onderwerpen aan de orde gekomen waarbij veel beleidsplannen de revue zijn gepasseerd. Er werd onder meer gesproken over (in willekeurige volgorde): benoeming bestuurder personeelsbeleid, meerjarenbegroting en bestuursformatieplan, het huisvestingsbeleid en het strategisch beleidsplan en de DPIA van Google Workspace.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Kindwijs onderhoudt op diverse wijze contacten en gaat de dialoog aan met belanghebbenden bij de organisatie.

Naam	Omschrijving
Ouders	Alle scholen hebben een ouderraad. Daarnaast is aan alle scholen een adviesraad verbonden, bestaande uit ouders, waarmee de locatiedirecteuren overleg hebben. De raad van toezicht en het college van bestuur vergadert tweemaal per jaar met alle adviesraden.
Leerlingen	Kindwijs streeft ernaar dat alle scholen een leerlingenraad instellen. Een aantal scholen heeft deze reeds ingesteld.
Medewerkers	Overleg met medewerker is voornamelijk georganiseerd in de medezeggenschapsraden en de teamoverleggen. Daarnaast hebben medewerkers inspraak via het werkverdelingsplan.
Gemeente	Het overleg met de gemeente over onderwijszaken is georganiseerd in de Lokale Educatieve Agenda (LEA)
Kinderopvang	Kindwijs onderhoudt contacten met de organisaties die in haar schoolgebouwen gehuisvest zijn. Periodiek is er overleg met de bestuurder en de betreffende locatiedirecteur.
Voortgezet onderwijs	Op bestuursniveau zijn met grote regelmaat overleggen met de bestuurders van de scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente, te weten de RGO en de Csg Prins Maurits.
Samenwerkingsverband	De bestuurder van Kindwijs is lid van de ledenraad van de Koepelorganisatie samenwerkingsverband PO en VO op Goeree-Overflakkee. De bestuurder van de koepelorganisatie bezoekt enkele malen per jaar de managementvergaderingen van Kindwijs.
Jeugdzorg	Contacten met de jeugdzorg worden op schoolniveau onderhouden en waar nodig afgestemd met het Samenwerkingsverband.
Kerken	De individuele scholen hebben enkele malen per jaar contact met de kerkenraden van de kerken van hun achterban in hun vestigingsplaats. Dit contact bestaat vaak uit een jaarlijks gesprek en contacten rondom bid- en dankdagen als ook bij vieringen.
Politieke partijen	De raad van toezicht en het college van bestuur hebben jaarlijks een ontmoeting met de christelijke politieke partijen op lokaal niveau.

Klachtenbehandeling

Kindwijs en de onder haar bestuur vallende scholen zijn aangesloten bij de landelijke geschillencommissie bijzonder onderwijs (GCBO). Om problemen, vragen of klachten op te lossen, wordt de route leerkracht, directie en college van bestuur gevolgd. In 2022 zijn er geen klachten ingediend door ouders/verzorgers van een leerling, die niet door het personeel, schooldirectie en/of college van bestuur konden worden afgehandeld.

Kindwijs heeft voor het vervullen van de functie Externe Vertrouwenspersoon een overeenkomst gesloten met arbodienst Perspectief die heeft voorzien in de functie van externe vertrouwenspersoon. In 2022 zijn er geen meldingen geweest, die geleid hebben tot een klacht.

Juridische structuur

De rechtspersoon is een stichting met de naam: Stichting voor Protestants Christelijk Primair onderwijs op Goeree-Overflakkee, verkorte werknaam Kindwijs.

Kindwijs is opgericht in 2013 en gevestigd te Middelharnis.

Kindwijs is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 56891296.

Aan Kindwijs zijn de voormalige schoolverenigingen en adviesraden van de scholen verbonden. Kindwijs is lid van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Goeree-Overflakkee.

Governance

In 2022 is één van de twee in 2021 ontstane vacatures in de raad van toezicht vervuld. De andere vacature is tijdelijk vervuld door het aanblijven van het afgetreden lid. In 2023 is ook deze vacature vervuld.

Per 1 augustus 2022 is de bestuurder, de heer J.C. Nagtegaal met pensioen gegaan. De raad van toezicht heeft per 1 augustus een nieuwe bestuurder kunnen benoemen in de persoon van de heer J.C. de Waal.

Funcitiescheiding

Kindwijs heeft funcitiescheiding aangebracht tussen bestuur en intern toezicht door het benoemen van een college van bestuur en een raad van toezicht.

Kindwijs bestaat uit een college van bestuur, de raad van toezicht (7 leden), de schoolleider, schoolteams en het bestuurskantoor. Daarnaast zijn er nog diverse taakgroepen die zich bezighouden met onderdelen van de bedrijfsvoering of specifieke projecten die samenhangen met de strategische doelen van de stichting.

Aan alle scholen van Kindwijs is een adviesraad verbonden welke als taak heeft het bevorderen van het protestants-christelijk onderwijs op de school waarmee zij verbonden is. Daarnaast hebben de adviesraden het recht om een lid van de raad van toezicht voor benoeming voor te dragen.

Intern toezichtsorgaan

De samenstelling van de raad van toezicht is:

naam	functie
J.J. de Geus	Voorzitter
J.L. den Dikken	Vice-voorzitter
P.C. Klink	Lid
P.J. van den Hil	Lid
W.G.A. Driesse	Lid
W. van der Welle	Lid
W. A. Muilwijk	Lid

De functies en nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht staan vermeld in het verslag van de raad van toezicht dat is opgenomen in hoofdstuk 2 Verslag van de toezichthouder.

Code goed bestuur

Kindwijs handhaaft de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs waarin de basisprincipes zijn vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs.

De raad van toezicht en het college van bestuur vergadert tenminste twee keer per jaar gezamenlijk met de adviesraden van de scholen. Tweemaal per jaar vindt overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad plaats.

De raad van toezicht heeft in 2021 aan de hand van de herziene Code Goed Bestuur haar functioneren besproken en aansluitend daarop een commissie gevormd om de afwijkingen van de Code in haar handelen te benoemen. De voor 2022 geplande evaluatie onder externe begeleiding heeft wegens omstandigheden pas in februari 2023 plaats kunnen vinden..

De raad van toezicht heeft in december met de bestuurder zijn functioneren geëvalueerd.

1.2 Verantwoording van het beleid

1.2.1 Onderwijs & Kwaliteit

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Kindwijs gaat en staat voor goed onderwijs op christelijke grondslag, passend bij de behoeften van de leerlingen. Dit houdt in dat alle Kindwijs-scholen voldoen aan de aspecten van basiskwaliteit die vanuit de wet gesteld worden en door de inspectie worden gecontroleerd. Daarnaast werkt Kindwijs - op bestuurs- en op schoolniveau - voortdurend aan eigen aspecten van kwaliteit die verwoord zijn in het strategisch beleid en in de schoolplannen. Eigen aspecten van kwaliteit zijn ook terug te vinden in de parels van de organisatie.

Onderwijs is meer dan toetsresultaten. Onderwijs is er voor kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming van leerlingen. Die kwaliteit zit in de mensen die het onderwijs vormgeven. Daarom investeert Kindwijs via de Kindwijs Academie, via teamscholingen en individuele opleidingen in de kwaliteit van de medewerkers.

Het bestuur kijkt samen met de schooldirecteuren naar de brede aspecten van kwaliteit. Kindwijs werkt met een vierjarige kwaliteitscyclus voor de brede onderwijskwaliteit. In die kwaliteitscyclus is onderscheid gemaakt tussen de jaarlijkse activiteiten en de periodieke activiteiten. Onder jaarlijkse activiteiten verstaan we: de analyse van de opbrengsten (toetsopbrengsten, schooladviezen en vervolgsucces), de evaluatie van de jaarplannen en de analyse van de vragenlijsten rondom veiligheid. Deze activiteiten zijn uitgevoerd en verwerkt in nieuwe of bestaande actiepunten.

In het kalenderjaar 2022 hebben we periodieke activiteiten uitgevoerd in het teken van het nieuw te ontwikkelen beleidsplan van Kindwijs en de schoolplannen van de scholen. Dit jaar is de zelfevaluatie van de basiskwaliteit uitgevoerd voor Kindwijs en voor de scholen. De vragenlijsten onder stakeholders (ouders, leerlingen, medewerkers) zijn uitgevoerd en de uitkomsten zijn verwerkt in de SWOT tijdens de tweedaagse van het MT in november.

Doelen en resultaten

Met betrekking tot onderwijs en kwaliteit waren onze belangrijkste doelen op organisatieniveau:

Doel (beleidsvoornemen)	Onze leerlingen zijn verantwoordelijk, zijn mede-eigenaar van hun ontwikkeling en kunnen hun talenten verder ontwikkelen.
Reden (why)	Van onze leerlingen wordt naast kennis ook initiatief en vaardigheden gevraagd, passend bij de veranderde wereld. We willen onze leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op hun toekomst.
Activiteiten	Op alle scholen wordt over dit onderwerp nagedacht, passend bij de eigen schoolsituatie en beschreven in de actiepunten.
Vervolgstappen	In de jaarplannen van de scholen worden de vervolgstappen verder beschreven. In het aanbod van de Kindwijs Academie (en op schoolniveau) is nascholing opgenomen.
	Behaald
Doel (beleidsvoornemen)	Hoogbegaafde leerlingen worden uitgedaagd en genieten van onderwijs en van begeleiding die past bij hun behoeften.

Reden (why)	Op de scholen was de leeromgeving niet altijd uitdagend en passend voor HB-leerlingen. We streven ernaar om ook de talenten van deze kinderen te ontwikkelen.
Activiteiten	Teamscholing voor alle leerkrachten, per school een talentbegeleider, HB-leerlingen volgen op de Verrekijker een passend aanbod.
Vervolgstappen	Vervolg van de het aanbod op de Verrekijker en vervolg van de teamscholingen.
Behaald	

Doel (beleidsvoornemen)	We communiceren op een duidelijke en eigentijdse manier met de ouders en omgeving.
Reden (why)	Er was grote diversiteit op de scholen m.b.t. websites en communicatieapps met ouders.
Activiteiten	De mogelijkheid van de app wordt uitgebreid met het toevoegen van video. Scholen stappen over op het gebruik van de Kindwijs app.
Vervolgstappen	De overige 10 scholen stappen uiterlijk 1-8-2022 over naar de Kindwijs app.
Behaald	

Doel (beleidsvoornemen)	ExperiGO stimuleert eigentijds ontwerpend en ontdekkend leren op Goeree Overflakkee
Reden (why)	Kinderen stimuleren met een inspirerend aanbod.
Activiteiten	Elke klas volgt een aantal lessen bij ExperiGO en past dit toe in het lesaanbod op school.
Vervolgstappen	Dit aanbod wordt vervolgd.
Behaald	

Doel (beleidsvoornemen)	We werken planmatig en doelgericht aan de onderwijskwaliteit volgens de gezamenlijk gedragen cyclus en afspraken en voeren de dialoog daarover.
Reden (why)	In de structuur en cultuur rondom kwaliteitsontwikkeling was een kwaliteitsslag noodzakelijk n.a.v. de audit van de PO-Raad in 2019.
Activiteiten	Gebruik van jaarplan, jaarverslag, bestuursrapportage en schoolrapportage passend bij de geplande activiteiten in de kwaliteitskalender
Vervolgstappen	Verder invullen van de Kindwijs kwaliteitskalender met daarin verwijzingen naar stappenplannen. Daarnaast verder implementeren van de kwaliteitscyclus.
Deels behaald	

Overige ontwikkelingen

De invloed van de pandemie en de gevolgen van corona zijn lastig te duiden. In een aantal gevallen zijn hiaten merkbaar bij bijv. het automatiseren. Daarnaast zijn er signalen m.b.t. werkhouding en motivatie. In deze periode zijn er veel verschillende omstandigheden geweest: schoolsluiting, thuisonderwijs, quarantaine van groepen of individuele leerlingen of leerkrachten. De extra financiële ondersteuning vanuit de overheid is vooral ingezet om groepen te verkleinen, individuele begeleiding van leerlingen en het aanschaffen van programma's, methode of begeleiding op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling.

De tendens in de maatschappij is dat er steeds minder gelezen wordt. Op allerlei manieren proberen we in het onderwijs die tendens te keren door in te zetten op leesmotivatie en leesplezier. Een goed leesniveau is van basaal belang voor de ontwikkeling van het kind en een bepalende factor om te kunnen slagen in het onderwijs en de maatschappij. Op onze scholen wordt veel aandacht besteed aan lezen, onder meer door het project 'De bibliotheek op school' en het werken met Bouw (project vanuit de gemeente).

Toekomstige ontwikkelingen

In het nieuwe beleidsplan hebben we de (nieuwe) ontwikkelingen beschreven. We verwijzen daarvoor naar het beleidsplan 2023-2027 met de twee thema's Vaardig en Vitaal. Burgerschap en de basisvaardigheden zullen in het nieuwe jaar aandacht vragen. Rondom onderwijs en kwaliteit continueren we de ingezette koers. We houden daarbij nauwlettend de ontwikkelingen in Den Haag in de gaten om meer zeggenschap bij de besturen weg te halen en bij andere organen te beleggen.

Onderwijsresultaten

Eindtoets

In dit kalenderjaar is de Eindtoets afgenomen, zoals anders. In schooljaar 2019-2020 is er geen Eindtoets afgenomen. De overheid heeft voor de berekening van de onderwijsresultaten een aangepaste formule gebruikt. De normale berekening wordt gedaan over het gemiddelde van drie schooljaren. Alle scholen scoren boven de signaleringswaarden van de inspectie.

De scholen vallen qua schoolgewicht allemaal in de gemiddelde groep. Als doelstelling hebben we gesteld dat de scholen dan minimaal ook het landelijk gemiddelde dienen te behalen op het gebied van 1F en van 1S/2F. In de laatste twee kolommen is te zien welke school die doelstelling wel of niet heeft behaald. In een aantal gevallen is de oorzaak het kleine aantal leerlingen, waardoor de percentages niet worden behaald. Per school worden de resultaten geanalyseerd en indien van toepassing worden er verbeteractiviteiten ondernomen. Over het algemeen gesproken zijn we tevreden met de resultaten en voeren verbeterpunten door waar nodig.

Dit resulteert in het volgende overzicht:

Brin	Schooljaar	Schoolweging	Signaleringswaarden		Landelijk gemiddelde		Schoolnormen		Behaalde referentieniveaus	
			1F	1S/2F	1F	1S/2F	1F	1S/2F	1F	1S/2F
			gem. 3 jaar		16/17 - 18/19	16/17 - 18/19			gem. 3 jaar	gem. 3 jaar
02CO	19 / 20	SBAO	-	-	-	-				
WW	20 / 21	SBAO	-	-	-	-			64,1%	10,3%
	21 / 22	SBAO	-	-	-	-			69,3%	14,7%
04MD	19 / 20	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	63%	96,8%	62,1%
BS	20 / 21	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	63%	91,7%	55,1%
	21 / 22	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	63%	91,1%	53,1%
04OR	19 / 20	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	97,6%	65%
PM	20 / 21	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	96,2%	63,5%
	21 / 22	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	96,4%	64,7%
04PW	19 / 20	32-33	85%	43,5%	95,4%	57,9%	95%	57%	97,8%	62,2%
PJF	20 / 21	31-32	85%	45,5%	95,5%	58,6%	95%	58%	96,8%	54%
	21 / 22	31-32	85%	45,5%	95,5%	58,6%	95%	58%	97,8%	57%
04RX	19 / 20	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	98%	72,5%
KPS	20 / 21	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	98,4%	73,6%
	21 / 22	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	100%	73,7%
05MQ	19 / 20	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	63%	100%	81%
KPB	20 / 21	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	63%	100%	63%
	21 / 22	27-28	85%	52,1%	96,7%	63,3%	96%	63%	100%	68,6%
05QU	19 / 20	32-33	85%	43,5%	95,4%	57,9%	95%	57%	97,5%	60,5%
RgB	20 / 21	32-33	85%	43,5%	95,4%	57,9%	95%	57%	98,1%	62,9%
	21 / 22	32-33	85%	43,5%	95,4%	57,9%	95%	57%	96,3%	63%
05SB	19 / 20	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	98,4%	65,1%
BRN	20 / 21	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	99%	70,7%
	21 / 22	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	98,9%	67,7%
05TI	19 / 20	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	63%	97,4%	56,9%
SmdB	20 / 21	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	63%	94,6%	54,8%
	21 / 22	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	63%	93,6%	54,7%
07AE	19 / 20	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	62%	97,9%	61,1%
GvP	20 / 21	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	62%	95,7%	55,4%
	21 / 22	27-28	85%	52,1%	96,7%	63,3%	96%	62%	95,3%	54,2%
07CB	19 / 20	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	100%	70,8%
ONS	20 / 21	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	97,5%	58%
	21 / 22	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	98%	62,6%
07NM	19 / 20	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	92,9%	73,8%
AS	20 / 21	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	94,2%	73,9%
	21 / 22	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	95,7%	69,9%
07NZ	19 / 20	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	98,6%	63,8%
ZL	20 / 21	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	98,9%	69%
	21 / 22	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	100%	89,4%
07YM	19 / 20	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	99,1%	75%
EHS	20 / 21	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	98,6%	71%
	21 / 22	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	98,6%	67,4%

Verwijzingen naar voortgezet onderwijs

Van de leerlingen die in 2021 uitgestroomd zijn, hebben we 43% verwezen naar het vmbo TL/havo of hoger. Dit komt overeen met het 1S/2F-niveau. Landelijk gezien is 55% verwezen naar 1S/2F-niveau. We verwijzen zo'n 10 procent lager dan het landelijke beeld. Dit is een herkenbaar beeld, wat we ook zien in de voorgaande jaren. Verder onderzoek is nodig naar de oorzaken hiervan.

Advies	02CO	04MD	04OR	04PW	03RX	05MQ	05QU	05SB	05TI	07AE	07CB	07YM	07NZ	07YM	Kindwijs
	WW	BS	PM	PJF	KPS	KPB	RgB	BRN	SmdB	GvP	ONS	AS	ZL	EHS	
Aantal totaal	13	47	48	15	8	10	3	8	25	16	12	13	7	18	243
Aantal 1S/2F	1	17	18	7	3	6	1	2	12	8	5	8	4	12	104
Percentage 1S/2F	8%	36%	38%	47%	38%	60%	33%	25%	48%	50%	42%	62%	57%	67%	43%

Vervolgsucces Voortgezet Onderwijs

We tonen het vervolgsucces van de leerlingen die nu in het derde jaar van het VO zitten en die in 2020 zijn uitgestroomd. Het percentage op niveau ligt gemiddeld op 65%. Dit is te laag in vergelijking met de norm die de inspectie hanteert. Verder onderzoek is daarvoor nodig in overleg met het VO.

Kindwijs	2017-2018	2018-2019	2019-2020	Gem 3j
Aantal conform advies	140	159	154	453
Totaal schoolverlaters	215	237	249	701
Percentage conform advies	65%	67%	62%	65%

Internationalisering

Binnen Kindwijs is er geen apart beleid geformuleerd op internationalisering. Wel is er op de scholen aandacht voor en zijn er contacten met kinderen of scholen uit andere landen, bijv. met een sponsorkind waarvoor (zendings-)geld wordt opgehaald.

Onderzoek

Binnen Kindwijs is er geen apart beleid geformuleerd m.b.t. tot het doen van onderzoek. Binnen het reguliere kwaliteitswerk doen we onderzoek naar oorzaken en vergelijken we met landelijke onderzoeken. Daarnaast wordt er in het kader van bijv. een masterstudie door medewerkers onderzoek verricht.

Inspectie

Geen bijzonderheden te melden m.b.t. inspectie. Rondom het aanleveren van de veiligheidsvragenlijsten zijn er op twee scholen vragenlijsten te laat uitgewisseld met de inspectie. Dit is later opgepakt en in de kwaliteitskalender is een actie opgenomen om dit te voorkomen.

Visitatie

In dit jaar heeft er geen visitatie plaatsgevonden.

Passend onderwijs

Vanuit het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs worden middelen ontvangen voor de basisondersteuning en voor arrangementen extra ondersteuning.

De basisondersteuning waar de scholen zelf voor verantwoordelijk zijn omvat de binnen het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs gemaakte afspraken:

- Kwaliteit, alle scholen hebben tenminste een basisarrangement van de inspectie
- Scholen werken handelingsgericht en evalueren dit systematisch

- Iedere school is in staat om gesignaleerde ondersteuningsbehoefte van een leerling om te zetten in een passend arrangement
- Iedere school beschikt over en werkt aantoonbaar met protocollen en aanpakken t.a.v.:
  - Een afgestemd aanbod voor leerlingen op het gebied van rekenen en lezen
  - Aanpak gericht op sociale veiligheid en voorkomen van gedragsproblemen en een protocol voor medische handelingen, alsmede de zorg voor een veilig schoolklimaat.

De middelen voor arrangementen extra ondersteuning worden op basis van individuele ondersteuningsbehoefte van leerlingen verstrekt.

Voor een nadere uitwerking van de afspraken en doelen zoals opgenomen in het Ondersteuningsplan SWV Primair Onderwijs PO2811 verwijzen wij naar de website van de [Koepelorganisatie Passend onderwijs Goeree-Overflakkee](#).

Besteding ontvangen middelen 2022

Onderwerp	Bedrag in €	Aandeel
Ondersteuning in de klas	154.200	25%
Individuele ondersteuning	402.200	64%
Inhuur expertise	11.500	2%
Professionalisering	48.300	8%
Materialen	6.400	1%
Overige	0	0%
TOTAAL	622.600	100%

Resultaten

Met de ontvangen middelen van het SWV hebben in 2022 ruim 140 leerlingen met een OPP extra ondersteuning gekregen. Twee leerlingen zijn een aantal uren per week individueel begeleid. Op het SBO De Wegwijzer hebben 20 leerlingen met een zwaardere ondersteuningsbehoefte deze ook gekregen. Daarnaast is er een extra structuurgroep gestart om leerlingen met gedragsproblematiek meer structuur te kunnen bieden.

[Extra ondersteuning nieuwkomers](#)

In het voorjaar brak de oorlog uit in Oekraïne, waarna een vluchtelingenstroom op gang kwam, ook naar ons eiland. Aangezien veel vluchtelingen in Dirksland gehuisvest waren, is daar een taalklas opgezet. In verband met de geplande verhuizing naar Middelharnis volgen de meeste leerlingen vanaf de zomervakantie onderwijs op scholen in Middelharnis/Sommelsdijk. Vanuit Kindwijs is samen met de SWV, gemeente en andere besturen intensief samengewerkt om dit te realiseren.

[Nationaal Programma Onderwijs](#)

Vanaf maart 2020 tot voorjaar 2023 golden in Nederland naar aanleiding van de uitbraak van het virus COVID-19 beperkende maatregelen om de verspreiding van het virus te voorkomen. Gedurende meerdere periodes zijn de scholen geheel of gedeeltelijk gesloten geweest. Het onderwijs is zoveel als mogelijk op afstand gegeven.

De overheid heeft een Nationaal Programma Onderwijs gestart met een budget van €8,5 miljard. Ongeveer € 5,8 miljard uit het NP Onderwijs gaat in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 naar scholen in het primair en het voortgezet onderwijs en naar gemeenten. Het is de bedoeling dat zij tot uiterlijk schooljaar 2024-2025 met dit geld leerlingen helpen om door COVID-19 maatregelen

ontstane leervertragingen of vertragingen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en welzijn in te lopen.

De scholen van Kindwijs hebben voorafgaand aan het schooljaar 2021-2022 allemaal een schoolscan uitgevoerd. Onderdeel van de schoolscan waren de vragenlijsten voor leerlingen, ouders en leerkrachten. In samenspraak met de teams en met instemming van de medezeggenschapsraden van de scholen hebben alle scholen op basis van de analyse van de schoolscan een schoolprogramma opgesteld.

De in de schoolprogramma's opgenomen interventies zijn bij de 14 scholen:

<i>Interventie</i>	<i>Aantal scholen</i>
<i>Uitbreiding onderwijs</i>	3
<i>Een op een begeleiding</i>	5
<i>Individuele instructie (tutoring)</i>	1
<i>Instructie in kleine groepen (tutoring)</i>	8
<i>Instructie in kleine groepen - High Dosage Tutoring (HDT)</i>	4
<i>Directe instructie</i>	3
<i>Leren van en met medeleerlingen (tutoring)</i>	2
<i>Feedback</i>	7
<i>Beheersingsgericht leren</i>	4
<i>Technieken voor begrijpend lezen</i>	6
<i>Interventies gesproken taal (gesproken-taal-interventies)</i>	1
<i>Interventies gericht op het welbevinden van leerlingen</i>	10
<i>Sportieve activiteiten</i>	3
<i>Cultuureducatie</i>	4
<i>Metacognitie en zelfregulerend leren</i>	9
<i>Samenwerkend leren</i>	4
<i>Klassenverkleining</i>	7
<i>Onderwijsassistenten/instructeurs</i>	7
<i>Interventies gericht op faciliteiten en randvoorwaarden</i>	5
<i>Digitale technologie</i>	8

Voor het schooljaar 2021-2022 is € 1.378.000,- aanvullende bekostiging toegekend. Hiervan is naar rato 7 maanden € 803.900,- toegerekend aan de rijksbijdragen over 2022. Voor het schooljaar 2022-2023 is € 1.001.000,- aanvullende bekostiging toegekend, waarvan € 417.300,- is toegerekend aan 2022. Over 2022 is er aan bijbehorende kosten € 795.800,- besteed en derhalve resteert ultimo 2022 nog een saldo van € 425.300,-. Dit saldo is toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO.

De verdeling van de financiële middelen over de interventiecategorieën is:

Meer onderwijs	2%	€ 24.000
Effectievere inzet van onderwijs	41%	€ 502.000
Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling	7%	€ 85.000
Executieve functies	7%	€ 85.000

Inzet van personeel	34%	€ 415.000
Faciliteiten en randvoorwaarden	9%	€ 110.000

Er zijn geen middelen bovenscholings ingezet. Bij de realisatie van de schoolprogramma's is geen gebruik gemaakt van extern personeel.

De uitvoering van de schoolprogramma's vanaf schooljaar 2021-2022 is voor een belangrijk deel belemmerd door de voortdurende beperkende maatregelen om het aantal besmettingen met het coronavirus te beperken. In schooljaar 2022-2023 werden de laatste maatregelen afgeschaft en zijn de meeste middelen benut. Het is lastig om de effecten in de leerresultaten terug te zien. Bij sommige leerlingen is dit wel te zien, in bijv. het automatiseren. Positieve effecten ten aanzien van leermotivatie worden wel ervaren bij de uitgevoerde activiteiten gericht op het welbevinden van de leerlingen, leerkrachten en ouders.

Sociale veiligheid

We streven naar een leef- en leerklimaat waarin ons personeel en onze leerlingen zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Een positieve sociale binding met onze school vormt een belangrijke voorwaarde voor een zo optimaal mogelijk werkklimaat voor ons personeel en leerklimaat voor onze leerlingen.

Ons sociaal veiligheidsbeleid heeft als doel alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten binnen of in de directe omgeving van de school te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen.

Kindwijs heeft in 2017 een plan voor sociale veiligheid geschreven, dit wordt onderdeel van het nieuwe strategisch beleidsplan 2023-2027. Bij het opstellen hiervan zijn de directeuren van de scholen betrokken, waarna het voorgelegd wordt aan GMR en RvT. Kindwijs werkt met een externe vertrouwenspersoon. Indien er meldingen worden gedaan, worden deze genoemd in het jaarverslag. Uitkomsten uit de vragenlijsten die tot actie aanzetten worden opgenomen in het jaarplan van de betreffende school. Als dit een Kindwijsbrede actie vraagt, wordt deze opgenomen in het jaarplan van Kindwijs.

Jaarlijks worden de veiligheidsvragenlijsten voorgelegd aan de leerlingen van groep 5 t/m 8. De resultaten worden gedeeld met de inspectie en verantwoord in de bestuursrapportage. Deze rapportage is onderdeel van het gesprek op het MT en de verantwoording richting de RvT.

De scholen maken gebruik van ondersteuningsaanbod van externe partijen, waarbij ook subsidie en expertise van de Gezonde School wordt ingezet t.b.v. een goed schoolklimaat.

1.2.2 Personeel & Professionalisering

Doelen en resultaten

Doelstelling	Resultaat
A. Individuele professionalisering middels nascholing	<p>Alle medewerkers konden deelnemen aan live scholingsactiviteiten middels de Kindwijs Academie en zij konden in de online module van Skillstown nascholingen volgen. We zien dat de online module niet optimaal gebruik wordt. Er komt daarom meer focus van directeuren op dit onderwerp.</p> <p>Medewerkers worden bij het gesprek over de werkverdeling en bij hun ontwikkelgesprek bevraagd op hun wensen ten aanzien van nascholing. Directeuren geven waar mogelijk ruimte tot realisatie van deze individuele professionalisering.</p> <p>Alle medewerkers mogen het individuele budget zoals omschreven in de cao benutten en waar nodig worden scholingen bekostigd door de werkgever.</p> <p>In samenwerking met het SWV zijn voorbereidingen getroffen om de IB-opleiding en master-EN op het eiland te organiseren.</p>
B. Professionalisering teams	<p>Elke school heeft de eigen scholingen gevolgd, passend bij jaarplan en begroting. Scholingsactiviteiten richten zich op het verbeteren van leerkrachtvaardigheden, het verwerven van inzichten en het oefenen in nieuwe technieken/mogelijkheden.</p> <p>Er zijn voorbereidingen getroffen voor een eilandconferentie voor najaar 2023 waarbij alle leerkrachten van Kindwijs en diverse eenpitters op Goeree-Overflakkee zijn uitgenodigd.</p>
C. Verbreding professionalisering	<p>In 2022 zijn de wensen van de medewerkers centraal bevraagd en als input verzonden aan de Kindwijs Academie. Het toekomstige aanbod sluit aan bij de wensen van onze medewerkers.</p> <p>Daarnaast zijn partners als het Vervangingsfonds en de Arbodienst betrokken bij het aanbieden van nascholingsactiviteiten.</p>
D. Opstart tweede groep Verrekijker	<p>Er is een extra groep gestart voor hoogbegaafde leerlingen. Naast een groep voor de leeftijd van groep 7-8 is er een groep gestart voor leerlingen uit groep 5-6. Deze groep was eind 2022 niet meer actief vanwege personele tekorten.</p>
E. Optimale inzet werkdrukmiddelen	<p>Op elke school zijn de werkdrukmiddelen benut om de werkdruk te verlichten. De verdeling van deze middelen is onderdeel van het werkverdelingsplan dat op elke school gehanteerd wordt en waarbij het team nadrukkelijk inbreng heeft in de besteding van de middelen.</p>
F. Update IPB-beleidsstukken en/of ontwikkeling beleid voor zaken die niet meer in cao staan opgenomen	<p>Er zijn door de personeelsmedewerker beleidsvoorstellen gedaan m.b.t.</p> <ul style="list-style-type: none"> - fietsregeling - reiskostenregeling - verblijfs- en pensioenkostenregeling - verhuiskostenregeling - devicevergoeding - telefoonkostenregeling <p>Alle beleidsvoornemens zijn waar nodig afgestemd met de financieel manager en geaccordeerd door MT en GMR</p>
G. Werving nieuw personeel	<p>In 2022 zijn diverse bijeenkomsten belegd in samenwerking met pabo De Driestar en pabo CHE. Er is actief geadverteerd voor deze informatie bijeenkomsten. Diverse leerlingen van het voortgezet onderwijs en diverse volwassenen bezochten de bijeenkomsten. Een en ander heeft geleid tot instroom van nieuwe pabo-studenten. De scholen worden gemotiveerd zich open te stellen voor</p>

Doelstelling	Resultaat
	<p>studenten met een duaal leertraject.</p> <p>In het najaar van 2022 heeft Kindwijs zich gepresenteerd op de beroepenmarkt van het Voortgezet Onderwijs. Daar was de mogelijkheid contact te maken met veel geïnteresseerde studenten. Tevens zijn de contacten in ons netwerk van opleiders geüpdatet. Door de coronapandemie waren deze contacten verwaterd. Nu was er een mooie samenwerking met het mbo en de pabo's die beide ook op de beroepenmarkt aanwezig waren.</p> <p>Vanaf aug. 2021 ontvangen pabo-studenten met een werk-leertraject bij Kindwijs een volledige vergoeding voor hun studiekosten én baanbehoud bij het voldoende afsluiten van hun opleiding. Voor de vergoeding ondertekenen zij een studieovereenkomst. Deze werkwijze is gecontinueerd in schooljaar 2022-2023</p>
H. Visieontwikkeling eigenaarschap	<p>Medio 2022 is verschillende keren gesproken over eigenaarschap van leerlingen, teamleden en onszelf. We denken dat gezond eigenaarschap leidt tot betere resultaten en daarom is er voor 2023 een herregistratiemodule rondom leiderschap i.c.m. eigenaarschap afgesproken met CPS.</p>
I. Voldoende personeel	<p>Drie pabo-studenten hebben in 2022 al een baanaanbod gekregen terwijl ze nog ruim een jaar nodig hebben voor hun studie. We willen deze studenten graag behouden.</p> <p>Er is een constante vacature op de website m.b.t. de invalpool & een motiverend schrijven om een open sollicitatie te richten aan Kindwijs</p> <p>Gebruik van moderne media is actief benut voor het vinden van extra personeel. Met name het netwerk van het huidige personeel wordt met succes benut.</p>
J. Actief beleid om ziekte duur te verkorten	<p>In 2022 zijn de gesprekken met de arbodienst geïntensiveerd wat zorgt voor betere afstemming in lopende (ziekte)dossiers. Offertes voor een arbeidsdeskundig onderzoek zijn op verzoek van Kindwijs uitgebreid met het duiden van 3 arbeidsprofielen voor het traject van spoor 2.</p>
K. Visie duurzame inzetbaarheid	<p>Eind 2022 heeft het managementteam een vervolg gegeven aan de visie op Duurzame Inzetbaarheid. De personeelsmedewerker bezoekt de informatiebijeenkomsten van het VF-PF waar ze inspiratie opdoet en kennis verzamelt rondom het voorkomen van verzuim en optimale duurzaamheid van medewerkers. E.e.a. resulteert in 2023 tot een definitieve visie op Duurzame Inzetbaarheid.</p>
L. Communicatie	<p>Kindwijs heeft haar website en app zo ingeregeld dat teams op eigentijdse manier geïnformeerd worden middels nieuwsberichten vanuit het bestuurskantoor. De werking van de app kan beter; deze verbeteractie staat gepland voor 2023.</p>

Toekomstige ontwikkelingen

De werving van voldoende en bekwame leerkrachten is prioriteit-1 als het gaat om de komende jaren. De tekorten worden gevoeld binnen Kindwijs en veel vacatures kunnen niet naar wens ingevuld worden. Dit resulteert in een positief saldo op wat betreft begrote uitgaven en zorgt voor een meer complexe dynamiek in de scholen. Kindwijs benut de mogelijkheden om jongeren vroegtijdig te interesseren voor het beroep van leraar. We starten hiermee in het voortgezet onderwijs door voorlichting, openstellen van scholen voor bezoeken, deelname aan de beroepenmarkt en het ontvangen van stagiaires. Bij vacatures spreken directeur en personeelsmedewerker over mogelijkheden om personeel creatief te werven, anders in te zetten, te behouden en onderwijs soms anders te organiseren.

Daarnaast is de modernisering van het Participatiefonds een grote ontwikkeling waar we mee te maken hebben. Vanaf 1 aug. 2022 gelden nieuwe ontslaggronden die voor Kindwijs resulteren in de gang naar de kantonrechter én een hogere bijdrage van de werkgever in de uitkeringskosten.

Wat betreft de herregistratie van directeuren kan gemeld worden dat de herregistratietermijn is opgeschoven van 4 jaar naar 5 jaar. Vorig jaar schreven we de verwachting dat dit wellicht zou leiden tot een schooljaar zonder herregistratieactiviteiten. Er is echter gekozen voor een module die we over twee schooljaren verspreiden; schooljaar 2022-2023 en 2023-2024.

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

Het ziekteverzuim is enigszins gestegen, vervangers waren moeilijk te vinden en de gevolgen van de coronapandemie drukken nog enigszins door in de scholen. In combinatie met onvervulde vacatures heeft dit de werkdruk voor veel collega's opgevoerd.

Scholen hebben meer dan ooit de inzet van hun onderwijsassistenten benut waarvan de meeste een projectbenoeming hebben vanuit NPO-gelden. In kalenderjaar 2023 zal een deel van deze benoemingen beëindigd worden vanwege de tijdelijkheid van het NPO-budget.

Uitkeringen na ontslag

Gedurende kalenderjaar 2022 werd door Kindwijs een bedrag á € 66.055,- betaald aan uitkeringen na ontslag. Voor deze kosten is een compensatie á € 62.044,- ontvangen. Kindwijs werkt conform de CAO met 'van-werk-naar-werkbeleid'. Wanneer collega's met een vast contract of met contractuele verplichtingen n.a.v. een tijdelijk contract niet meer in te passen zijn in de formatie van een van de 14 scholen dan kunnen zij werken in de invalpool. Wanneer het nodig is dat collega's worden geholpen met het vinden van werk buiten Kindwijs dan spant Kindwijs zich daarvoor in met de inzet van een deskundige.

Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

De middelen voor professionalisering en begeleiding startende leerkrachten worden besteed aan het aanbod voor nascholing en opleiding in de Kindwijsacademie, waaronder de mogelijkheid voor e-Learning. Alle scholen hebben een nascholings- en bestedingsplan opgesteld in overleg met hun team en met instemming van de medezeggenschapraad. Op basis hiervan is het aanbod in de Kindwijsacademie samengesteld.

Strategisch personeelsbeleid

Het strategisch personeelsbeleid is opgenomen in het strategisch beleidsplan van onze stichting. De actiepunten voor het College van Bestuur zijn opgenomen en uitgewerkt in de jaarplannen. Onze organisatie wil een excellente werkgever zijn, en wij doen dan ook het maximale om gekwalificeerde medewerkers te vinden, te binden, te boeien en te ontwikkelen. Het personeelsbeleid is afgestemd

op de onderwijskundige visie en doelen van de scholen. Een van de directeuren schreef in 2022 een masterthesis over het boeien en binden van personeelsleden. De personeelsmedewerker was kritisch meeleezer.

Onderwijskundige visie en scholing personeel

Jaarlijks wordt een aanbod aan scholingen aangeboden aan alle medewerkers van Kindwijs. Dit aanbod komt tot stand in samenwerking met de coördinatoren van onze Kindwijsacademie en sluit nauw aan bij het strategisch beleidsplan van onze scholengroep. Er is een jaarlijks terugkerend aanbod zoals BHV, brandbestrijding en ontruiming én er is een jaarlijks wisselend aanbod dat past bij de doelstellingen uit het strategisch beleid zoals in 2022 een aanbod rondom duurzame inzetbaarheid. Alle medewerkers worden jaarlijks bevroegd op hun wensen ten aanzien van nascholing; daar waar mogelijk worden deze wensen gehonoreerd zowel voor een individuele scholing als voor teamscholingen. Elke school heeft een eigen aanbod aan teamscholingen naast het aanbod van Kindwijs. De teamscholingen richten zich op specifieke doelstellingen in het jaarplan van de school op didactisch en pedagogisch gebied.

Implementatie, monitoring en evaluatie personeelsbeleid

Kindwijs werkt jaarlijks aan nieuwe onderdelen van het personeelsbeleid. De urgentie wordt bepaald door de actualiteit en door het managementteam van Kindwijs. Nieuw beleid wordt in de meeste situaties ontwikkeld volgens onderstaande route

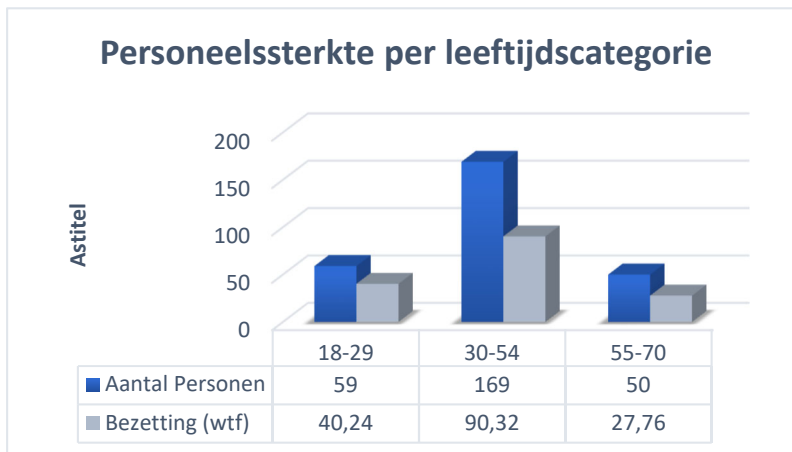
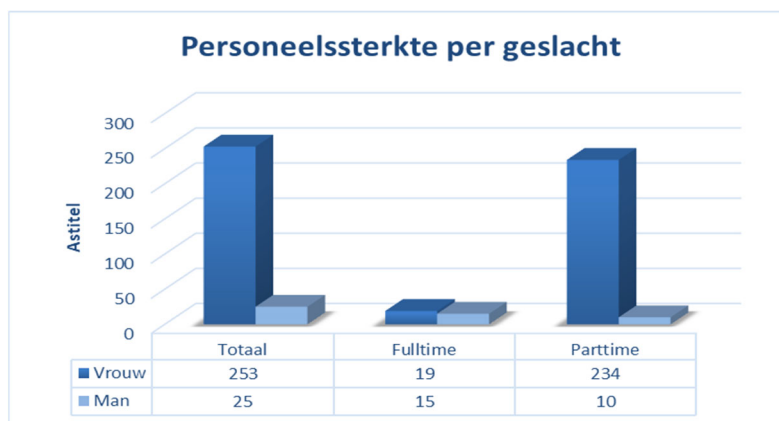
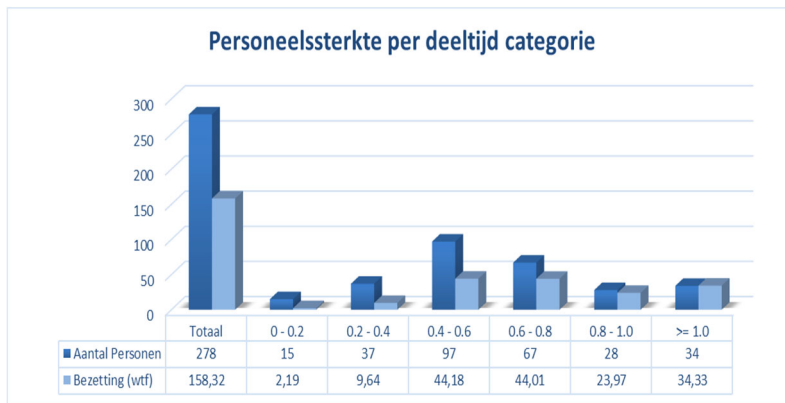
- ↓ formulering te behalen doelstelling met nieuw beleidsstuk
- ↓ mandaat voor het opstellen van een concept door de personeelsmedewerker al dan niet met een of meerdere directeuren, financieel manager of bestuurder
- ↓ presentatie van het concept beleidsstuk tijdens een managementvergadering
- ↓ aanpassing van het concept of voorgenomen besluit tijdens een managementvergadering
- ↓ wanneer het concept gereed is, dan volgt de definitieve besluitvorming
- ↓ doorsturen van het voorstel naar de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
- ↓ na instemming door GMR wordt het nieuwe personeelsbeleid ingevoerd

De personeelsmedewerker is verantwoordelijk voor de uitvoering en het ontwerp van nieuw personeelsbeleid. Evaluatie wordt altijd afgestemd in samenspraak met het managementteam van Kindwijs.

Dialoog strategisch personeelsbeleid

Middels het werkverdelingsplan hebben medewerkers op schoolniveau inspraak in het operationele beleid van de school. Directeuren hebben inspraak via het managementoverleg. Daarnaast is samenspraak georganiseerd in de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van Kindwijs. In kalenderjaar 2022 is gewerkt aan het opstellen van een nieuw strategisch beleidsplan voor de periode 2023-2027. De Raad van Toezicht en enkele leden van de GMR waren nauw betrokken bij de sessies over input vanuit de huidige situatie en de visie op de toekomst.

Het personeel in getallen

In deze paragraaf wordt het personeelsbestand cijfermatig gepresenteerd. Het gaat over de bezetting/personeelssterkte in categorieën, functiegroep en geslacht, in- en uitstroom en de stand van zaken functiemix. De volgende zaken vallen op:

Op 31 december 2022 zijn er 278 personeelsleden in dienst bij Kindwijs, dit is vrijwel gelijk met vorig jaar. De groep 55+ maakt 18% uit van het totaal, dat is vergelijkbaar met voorgaand jaar.

Er zijn relatief weinig kleine (<0,4) deeltijdbanen. De grootste groep heeft een aanstelling tussen 0,4 en 0,8. Slechts 34 personeelsleden (12%) hebben een fulltime aanstelling

De meeste personeelsleden vallen in de categorie onderwijzend personeel. Er zijn 11 schoolleiders waarvan er één leiding geeft aan twee scholen en één aan drie scholen.

De verhouding man/vrouw is niet veranderd ten opzichte van 2021. Van het totaal aantal personeelsleden is 9% man.

Ten opzichte van het jaar 2021 is

de verhouding LB en LC leraren licht gestegen, van 26,9% L11 naar 30,4% LC. Dit heeft mede te maken met de toetreding van SBO De Wegwijzer bij Kindwijs. Vanaf invoering van de CAO 2018-2019 is de functiemix in principe losgelaten. De financiële middelen zijn aangewend voor de aanpassing van de schaalbedragen voor de leerkrachtfuncties. Leerkrachten worden nu ingeschaald op basis van nieuwe functieprofielen.

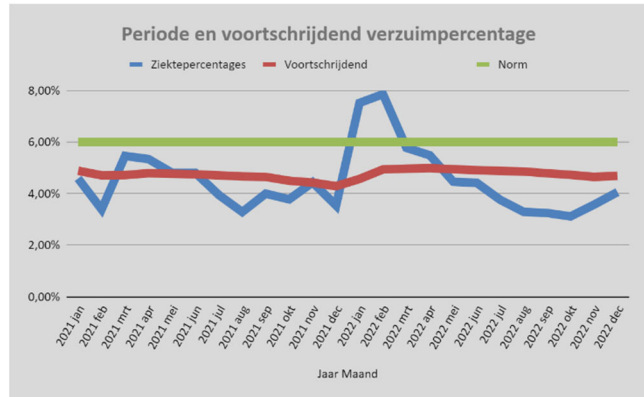
Per 31 december 2022 waren er 3 openstaande vacatures op de scholen. Deze vacatures zijn ingevuld met onderwijsassistenten en stagiaires maar stonden nog open voor invulling door een gediplomeerde leerkracht. Daarnaast stond een vacature open voor de groep hoogbegaafde leerlingen in de Verrekijker. Tevens stond er een vacature open voor de invalpool. Wat betreft het aantal openstaande vacatures is het goed te melden dat diverse vacatures niet meer werken gepresenteerd op de website om onrust in de groepen te voorkomen. Voor de kinderen was het soms beter de ingezette creatieve

oplossing met een stagiaire of onderwijsassistent te continueren. In schooljaar 2021-2022 was er één school die gedurende het hele schooljaar een jaargroep minder had omdat hiervoor geen personeel beschikbaar was.

Verzuim

De ontwikkeling van het ziekteverzuim over de afgelopen jaren is als volgt weer te geven:

Het ziekteverzuim vertoont een stijgende trend. Het voortschrijdend 12-maands gemiddelde verzuim bedraagt over 2022 4,7%. In 2021 was dat 4,3%. Het landelijk gemiddelde over 2021 bedroeg voor het basisonderwijs 5,8%. De landelijke cijfers over 2022 zijn nog niet bekend.

Banenafpraak

In de cao (art. 5.1) is opgenomen dat elke stichting ook invulling geeft aan de participatiebaan. Kindwijs heeft ultimo 2022 drie medewerkers vanuit het doelgroepregister in dienst in de functies conciërge en (administratief) ondersteuner. In kalenderjaar 2022 is één nieuwe medewerker benoemd in een participatiebaan, deze groeide door van stagiaire uit het PRO-onderwijs naar een ondersteunende functie op een van de scholen.

Diverse keren per jaar is er contact met de Gemeente en wordt de vraag neergelegd om conciërges en groenmedewerkers met participatiebaan in te zetten in onze organisatie. Tot op heden kon hierin nog niet worden voorzien. Kindwijs onderhoudt daarnaast contacten met CSG Prins Maurits, afdeling Praktijkonderwijs voor extra stagiaires die mogelijk kunnen doorstromen naar een baan.

Quotum en realisatie

Jaar	Quotum percentage	Te realiseren banen van 25,5 uur	Gerealiseerde banen
2022	2,69%	6,8	2,9
2023	2,76%	6,9	
2024	2,85%	7,2	

1.2.3 Huisvesting en facilitair

Inleiding

Het beleid van Kindwijs gaat uit van de autonomie van de individuele school. Daar waar gezamenlijkheid deze autonomie versterkt door ontzorgen, kosten efficiëntie, etc. worden taken op bestuursniveau uitgevoerd. Tot die taken behoren:

- Groot en planmatig onderhoud en beheer
- Nieuwbouw en renovatie
- Energiemanagement en duurzaamheid gebouwen
- Aanbesteding schoonmaak
- Uitvoeren van het huisvestingsplan

Doelen en resultaten

Met betrekking tot huisvesting en facilitaire waren onze belangrijkste doelen in het afgelopen jaar:

Doel		Resultaat
Nieuwbouw 3 scholen		Voor deze scholen zijn in 2022 renovatieplannen ontwikkeld. Definitieve besluitvorming wordt verwacht in 2023
Afvalscheiding plasticafval		Op een aantal scholen is gestart met afvalscheiding met een alternatief systeem.
Verbetering binnenklimaat van twee scholen		De Eben Haezerschool is voorzien van een modern ventilatiesysteem. Voor de school met de Bijbel is de installatie uitgesteld vanwege mogelijk renovatie van de school.
LED verlichting installeren in drie schoolgebouwen		LED verlichting is aangericht in de scholen Zomerland; Het Kompas en School met de Bijbel.
Zonnepanelen aanbrengen		Voor drie scholen is opdracht gegeven aan de installateur. In 2023 zullen de installaties worden aangebracht.
Ontwikkeling Kindwijs App voor communicatie met ouders en medewerkers		De App is conform de gevraagde functionaliteiten opgeleverd. Op één school na hebben alle scholen in augustus de app in gebruik genomen.
Verbetering van de informatiebeveiliging		In januari 2022 is gestart met de cloudbackup; vanaf 1 januari 2023 is de multifactor autorisatie op het gebruik van de Google Workspace verplicht.

Toekomstige ontwikkelingen

Onderhoud

Het opstellen en actualiseren van de meer-jaren onderhoudsplannen (MJOP) is uitbesteed aan Lakerveld Architecten en Ingenieurs. In 2022 heeft de tweejaarlijkse herziening van de MJOP plaatsgevonden.

Kindwijs heeft onderhoudscontracten voor al haar scholen gesloten. Het gaat om onderhoud daken, CV's, ontruimingsinstallaties, pleintoestellen, schilderwerk, elektrische installaties en brandblusmiddelen.

De MJOP is onderverdeeld in dagelijks onderhoud en groot onderhoud. Voor 2022 is voor dagelijks onderhoud € 178.500,- opgenomen. De werkelijk kosten, exclusief tuinonderhoud waren € 145.950,-.

Voor regulier en groot onderhoud was € 196.800,- geraamd. De uitgaven voor regulier en groot onderhoud bedroegen € 157.350,-.

Het vervangen van de brandmeldinstallatie van de School met de Bijbel is uitgesteld. Op basis van de toegekende subsidie voor ventilatieverbetering wordt een plan voor renovatie uitgewerkt. In de Bosseschool en De Bron zijn de keukenblokken vervangen. Vanwege de prijsontwikkeling zijn de kosten voor het binnen- en buitenschilderwerk ca € 45.200,- hoger uitgevallen dan voorzien.

Nieuwbouw

Een aantal schoolgebouwen of delen van schoolgebouwen is inmiddels ouder dan 40 jaar. De leeftijd van deze gebouwen en gebouwdelen maakt de afweging voor het uitvoeren van groot onderhoud lastig. De vraag doet zich immers voor of deze gebouwen nog wel 10 tot 20 jaar in gebruik kunnen zijn.

Om de huisvestingssituatie en de toekomstige vraag naar (ver)nieuwbouw van scholen in de gemeente heeft de Gemeente Goeree Overflakkee de schoolgebouwen in de gemeente laten inventariseren en kwalificeren. In 2019 heeft de gemeenteraad het Integraal Huisvestingplan (IHP) primair onderwijs 2018-2035 vastgesteld.

Kindwijs heeft in 2018 door Lakerveld Architecten en Ingenieurs een beoordeling van de schoolgebouwen op mogelijkheden tot renovatie laten uitvoeren. Lakerveld heeft op basis daarvan een strategisch huisvestingsadvies uitgebracht voor alle scholen van Kindwijs. In april 2019 heeft de raad van toezicht van Kindwijs het eigen huisvestingsbeleid goedgekeurd. Daarin is opgenomen dat op een termijn van vijf jaar voor zes van de dertien schoolgebouwen een nieuwbouw budget bij de gemeente zal worden aangevraagd. Deze aanvragen passen binnen het gemeentelijk IHP.

In 2020 zijn met de Gemeente en overige belanghebbenden in de dorpskernen de voorbereidingen gestart voor de nieuwbouw van de scholen. Met belanghebbenden was een intentieverklaring opgesteld voor de verdere planontwikkeling van gezamenlijke bouw.

In juni 2022 heeft het bestuur echter, mede op advies van de raad van toezicht, gezien de stroeve voortgang en botsende standpunten, besloten de gesprekken met de Gemeente over nieuwbouw af te breken en verdere planontwikkeling zelf ter hand te nemen. In samenwerking met architectenbureau Lakerveld is gestart met de uitwerking van renovatieplannen voor de scholen Oranje Nassauschool te Nieuwe-Tonghe, Albert Schweitzerschool te Stad aan 't Haringvliet en CJS 't Kompas te Den Bommel.

Veiligheid en beveiliging

De scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de veiligheid op de scholen en de beveiliging van de gebouwen. Eén keer per vier jaar wordt er een risico-inventarisatie uitgevoerd en op basis daarvan wordt er een plan ontwikkeld (en vertaald naar jaarplannen). In het najaar van 2022 is opdracht gegeven voor een nieuwe inventarisatie.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Kindwijs heeft een overeenkomst met Facilicom Energiemanagement voor het monitoren van het energieverbruik. Twee keer per jaar wordt een energiescan uitgevoerd en besparingsmogelijkheden geanalyseerd en toegelicht.

In 2022 zijn in de schoolgebouwen van Zomerland, Het Kompas en de School met de Bijbel de verlichtingsinstallaties vervangen door LED verlichting. De berekende besparing bedraagt in totaal 53.900 kWh per jaar.

Aan Bluehome is de opdracht gegeven voor de aanleg van zonnepanelen op de daken van de Eben Haezerschool, Cbs De Bron en de School met de Bijbel. De realisatie hiervan zal in 2023 zijn.

1.2.4 Financieel Beleid

Het financiële beleid is gericht op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs in al haar aspecten en dimensies voor de korte, middellange en lange termijn. Centraal staat steeds de balans tussen de eisen van het onderwijs (het primaire proces) en het financiële perspectief. Kindwijs streeft naar een solide financiële en bedrijfseconomische basis met een jaarlijks sluitende exploitatie, voldoende reserves en adequate voorzieningen.

Doelen en resultaten

Met betrekking tot het financieel beleid waren onze belangrijkste doelen:

Doel		Resultaat
Financiële kengetallen zijn en blijven op orde		Alle kengetallen zijn ruim boven de norm
Publiek eigen vermogen blijft onder de signaleringswaarde		Door ontvangen subsidies en NPO middelen die nog moeten worden uitgegeven is het eigen vermogen boven de signaleringswaarde gestegen

Meerjarenbegroting

Het financieel beleid moet zoveel mogelijk bedrijfseconomische risico's afdekken. Het financieel beleid is gebaseerd op een goede planning- en controlcyclus, die begint met een actuele en betrouwbare begroting en meerjarenraming. De belangrijkste uitgangspunten voor de begrotingscyclus zijn:

- * We werken vanuit de visie, uitgangspunten en kernwaarden zoals opgenomen in het strategisch beleidsplan (Geloven, Vertrouwen, Vreugde, Veiligheid en Vernieuwend) en de kernpunten uit onze besturingsfilosofie (vertrouwen, solidariteit en rolvastheid).
- * We doen zoveel mogelijk recht aan de leidende principes van de lumpsumfinanciering: ontschotting, autonomievergroting en deregulering.
- * We werken met een geïntegreerde begroting waarin geen scheiding bestaat tussen personele en materiële middelen.
- * Er bestaat geen directe link tussen bekostiging en begroting in die zin dat we de bestedingen niet begroten op wat we op de verschillende bekostigingselementen ontvangen, maar op basis van wat we in werkelijkheid denken nodig te hebben. Daar waar dat leidt tot knelpunten, moeten beleidsmatige keuzes worden gemaakt voor de inzet van middelen.

Toekomstige ontwikkelingen

In verband met het nieuwe bekostigingsstelsel, welke per 1 januari 2023 in werking treedt, zal er het een en ander gaan veranderen. De nieuwe bekostiging heeft betrekking hebben op een kalenderjaar, niet meer op een schooljaar. Dit betekent het einde van de overlopende balanspost 'vordering op OCW'. Als gevolg hiervan is het boekhoudkundig eigen vermogen van de scholen eind 2022 negatief beïnvloed.

De vereenvoudiging zit met name in het terugdringen van het aantal variabelen. Daarmee zal de voorspelbaarheid van de bekostiging worden verbeterd. Na de vereenvoudiging wordt in plaats van drie keer, twee keer de tariefstelling aangepast. De teldatum wordt verschoven naar 1 februari, in plaats van 1 oktober. Vanaf 1 februari 2022 wordt deze teldatum gehanteerd als basis voor de bekostiging van het kalenderjaar erop volgend.

Als gevolg van de wijzigingen verandert de berekening van het bedrag dat een schoolbestuur krijgt. Door de wijzigingen kunnen de bedragen hoger of lager uitvallen ten opzichte van de huidige wijze van bekostiging. Om die reden is er voor de eerste drie jaar een overgangsregeling.

In de vereenvoudigde bekostiging wordt geen rekening meer gehouden met de samenstelling van de personeelsformatie. Daardoor kan de huidige wijze waarop de bekostiging aan de scholen wordt toegerekend, namelijk op basis van de beschikking van het Rijk, tot onrechtvaardige financiële gevolgen hebben voor de individuele scholen binnen Kindwijs. Een heroverweging van de allocatiemethode zal daarom in de komende jaren noodzakelijk zijn.

Naar verwachting zal per 1 januari 2024 de verwerking van de voorziening groot onderhoud worden herzien. Voor schoolbesturen die deze datum al een voorziening groot onderhoud hadden betekent dit dat zij dienen te kiezen tussen de twee mogelijkheden, namelijk het activeren en afschrijven of het vormen van een voorziening groot onderhoud via de zogenaamde componentenbenadering.

Kindwijs heeft een voorziening groot onderhoud die wordt opgebouwd door egalisatie van de uitgaven in de komende 20 jaar. Wanneer gekozen wordt voor het vormen van een voorziening moet mogelijk een eenmalige extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud worden gedaan. Wanneer gekozen wordt voor het activeren van het groot onderhoud valt de huidige voorziening vrij.

We blijven de ontwikkeling en uitkomst van de regelgeving volgen om ook de komende tijd de beste financiële keuzes te maken voor de boekhoudkundige verwerking van de uitgaven in het kader van groot onderhoud.

Bovenvermelde ontwikkelingen kan een groot effect hebben op de reserves van Kindwijs

Investeringsbeleid

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting wordt het investeringsplan voor de komende vijf jaar geactualiseerd op basis van de schoolplannen en de verwachte vervangingsinvesteringen in overleg met de schooldirecteuren. Bij het vaststellen van de meerjarenbegroting worden de investeringsbudgetten goedgekeurd.

Treasuryverslag

Het treasurybeleid van Kindwijs vindt plaats binnen de kaders van de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' (RBLD 2016). Binnen het treasurybeleid maakt Kindwijs geen onderscheid tussen publieke middelen en niet-publieke middelen.

Het bestuur van Kindwijs heeft een treasurywet vastgesteld waarin de eisen zijn vastgelegd waaraan beleggingen van overtollige middelen moeten voldoen, te weten:

- **Obligaties**
Door de stichting zullen geen obligaties worden gehouden.
- **Aandelen**
Door de stichting zullen geen aandelen worden gehouden, hieronder tevens begrepen beleggingsfondsen.
- **Overige effecten**
Door de stichting zullen geen overige effecten worden gehouden.
- **Wijziging beleggingsbeleid**
Wanneer het college van bestuur van mening is dat door omstandigheden het beleggingsbeleid bij moet worden gesteld, dient dit vooraf ter goedkeuring aan de raad van toezicht te worden voorgelegd. Te denken valt aan wijziging van de richtlijnen van de

overheid of een structurele verslechtering van de (rente)markten, waardoor de beleggingsverhouding moet worden aangepast.

- **Bandbreedte beleggingen**

Overtollige liquiditeiten worden belegd in de toegestane beleggingsvormen. Overtollige liquiditeiten worden alleen belegd bij ABN-AMRO, ING bank, of Rabobank.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het treasurybeleid ligt bij het college van bestuur.

In 2022 zijn de overtollige middelen uitsluitend ondergebracht op de bedrijfsspaarrekeningen bij de Rabobank. Het saldo van deze rekeningen bedraagt ultimo 2022 € 2.749.200,-

Allocatie middelen

Kindwijs verdeelt de rijksbekostiging op basis van de per brinnummer afgegeven beschikkingen voor de personele bekostiging en materiële instandhouding over de dertien onder haar ressorterende scholen. De kosten van bestuur, bestuurskantoor en gezamenlijke activiteiten worden over de scholen verdeeld op basis van het aantal leerlingen.

Deze wijze van verdeling van de gezamenlijke kosten is overeengekomen bij de respectievelijke fusies.

Bovenschools worden naast de bestuurlijke kosten voornamelijk de kosten voor de financiële en personeels- en salarisadministratie ingezet. De kosten van de gezamenlijke project zoals het ontdeklab ExperiGO en de onderwijsvoorziening meer- en hoogbegaafden De Verrekijker worden eveneens bovenschools ingezet en op basis van het aantal leerlingen (ExperiGO) of als percentage van de bekostiging (De Verrekijker) gedragen door de scholen.

Kindwijs is eigenrisicodragers voor de ziektewet en heeft bij het Vervangingsfonds een financiële herverzekering afgesloten voor het verzuim langer dan 42 dagen. De kosten van vervanging wegens ziekte verminderd met de ontvangen uitkeringen worden bovenschools gedragen en op basis van het leerlingaantal verdeeld over de scholen.

De kosten van het bestuurlijk apparaat zijn:

Soort	Bedrag
Personeelskosten bestuur en staf	€ 516.400,-
Afschrijvingen	€ 10.200,-
Huisvestingskosten kantoor	€ 31.800,-
Administratie- en beheer	€ 196.500,-
ICT en kopieerkosten	€ 62.200,-
Overige lasten	€ 34.200,-
Financiële lasten	€ 1.900,-

De personeelsformatie van het bestuur(skantoor) bestaat uit:

Functie	Omvang in WTF
Bestuurder	1,0
Manager financiën	1,0
Medewerker personeelszaken	0,5
Medewerker kwaliteit	0,4
Secretarieel en administratief personeel	1,0
Totaal	3,8

Onderwijsachterstandsmiddelen

Enkele scholen van onze stichting ontvangen gelden voor de bestrijding van onderwijsachterstanden. Van belang hierbij zijn de achterstandsscore van de school (CBS) en de schoolweging (CBS). De middelen die het ministerie verstrekt, worden integraal toebedeeld aan de scholen. In het afgelopen boekjaar ontvingen drie scholen de middelen voor de bestrijding van onderwijsachterstanden, ter waarde van (totaal): € 26.800,- De middelen werden in overleg met het team en de MR door de scholen ingezet. De toegekende gelden zijn besteed aan extra begeleiding.

1.2.5 Continuïteitsparagraaf

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen in hoofdstuk 1.3.1
- Meerjarenbegroting in hoofdstuk 1.3.2
- De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht

Intern risicobeheersingssysteem

Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert Kindwijs een planning- en controlcyclus waarbij het bestuur de ontwikkeling van de financiële en onderwijs prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting de toezichthouder door maandelijkse rapportages. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de bestuurder wordt opgesteld en ter fiattering aan de raad van toezicht wordt voorgelegd. Daarnaast wordt jaarlijks een meerjaren bestuursformatieplan opgesteld en aan de medezeggenschapsraad ter instemming en aan de raad van toezicht ter goedkeuring voorgelegd. In deze meerjarenbegroting en het bestuursformatieplan worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkent en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.

Planning- en controlcyclus

Bij de stichting Kindwijs bestaat de planning- en controlcyclus op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

- Opstellen van een maandelijkse rapportage van de ontwikkeling van de gerealiseerde loonkosten ten opzicht van de budgetten. Deze rapportage wordt ter informatie voorgelegd aan de directies van de scholen, aan het college van bestuur en voorafgaand aan elke vergadering aan de raad van toezicht.
- Het opstellen van een maandelijks overzicht van de ontwikkeling van het ziekteverzuim. Dit overzicht wordt voorgelegd aan het college van bestuur en voorafgaand aan elke vergadering aan de raad van toezicht.
- Opstellen en vaststellen van het bestuursformatieplan voor het volgende schooljaar (beleidsmatige en formatieve financiële planning). Formele vaststelling per 1 mei van een kalenderjaar.
- Opstellen en vaststellen jaarverslag vorig boekjaar. Dit betreft een bestuursverslag en de jaarrekening. Dit verslag is een verantwoordingsdocument over het gevoerde beleid en de cijfermatige positie van de stichting.
- Opstellen en vaststellen van de 4, 7, 11-maandrapportage van een kalenderjaar. Deze bestaat uit een financiële rapportage met betrekking tot de staat van baten en lasten en een forecast van de staat van baten en lasten over het gehele kalenderjaar. Deze rapportage wordt integraal besproken met de directies van de scholen.
- Het opstellen en vaststellen van het formatie- en groepenindeling-overzicht op de scholen voor het komende schooljaar. In dit overzicht wordt de werkelijke formatie afgezet tegen de budgettaire ruimte. Dit overzicht wordt opgesteld door de schooldirecties in nauwe samenwerking met de financieel manager.
- Opstellen en vaststellen van een meerjarige begroting (5 boekjaren). In deze begroting is de begroting voor het komende jaar begrepen. De meerjarige begroting geeft inzicht in de ontwikkeling van de resultaten, het eigen vermogen en de voorzieningen. Het geheel wordt vastgesteld door het college van bestuur en voorgelegd aan de medezeggenschapsraad en de raad van toezicht.

Ten einde de interne risico's zoveel als mogelijk te beperken, wordt ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin wordt de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd.

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer.

De hierboven beschreven interne risicobeheersings- en controlesystemen hebben gezorgd voor het uitsluiten van bepaalde risico's en het in kaart brengen van andere risico's. Het gaat dan met name om financieel gerelateerde risico's die blijken uit de meerjarenbegroting.

Met ingang van 1 januari 2016 is de stichting eigenrisicodragers geworden voor de vervanging van zieke leerkrachten. In 2016 is het interne rapportage systeem verder ontwikkeld om dit risico te monitoren en te beheersen. Voor het vaste deel van de vervangingsbehoefte is een vaste vervangerspool opgezet.

Als het gaat om risicobeheersing stelt het bestuur zich de komende periode ten doel om de indicatoren in de maandelijks rapportage blijvend te ontwikkelen zowel ten aanzien van onderwijskwaliteit en – resultaten als ten aanzien van financiële resultaten.

Belangrijkste risico's

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

In het risico-perspectief hanteert Kindwijs ook een risicoanalyse. In 2015 is een risicoanalyse opgesteld in samenwerking met Verus. Jaarlijks wordt deze analyse geëvalueerd.

De omgevingsfactoren zijn met name van belang zoals arbeidsmarkt onderwijspersoneel, politieke setting (plaatselijk en landelijk). Tot slot kan ook worden opgemerkt dat een onderwijsinstelling steeds sterker bedrijfsmatig moet opereren om de continuïteit te waarborgen.

Belangrijkste risico's

Leerlingen	Ontwikkeling leerlingaantallen in een krimpend aanbod in zijn totaliteit, de verwachte daling is beperkt tot 0,2% de komende drie jaar. In de toekomst kan de daling echter oplopen naar ca. 190 leerlingen minder dan in 2022 over 10-15 jaar. Kindwijs speelt in op de krimp door jaarlijks een meerjarig formatieplan op te stellen dat is afgestemd op de verwachte rijksbesteding Verlies van leerlingen aan initiatieven die gebruik maken van nieuwe mogelijkheden voor het oprichten van scholen.
Personeel	Zijn de scholen in staat de vacatures in te vullen met personeel dat past in het team, bij de identiteit van de school en de gewenste vaardigheden en kwaliteiten heeft. Kindwijs speelt in op een dreigend lerarentekort door actief personeel te werven en voor de organisatie te interesseren door het houden van informatiebijeenkomsten. Daarnaast biedt Kindwijs LIO stagiaires een aantrekkelijke vergoeding en geven we hen vooruitzicht op een aanstelling bij een goed stageresultaat.
Onderwijskwaliteit	Voor alle scholen is het basisarrangement afgegeven.
Organisatie	Organisatorisch wordt er een sterke wissel getrokken op het management om op alle ontwikkelingen in de onderwijswereld te anticiperen en beleid te ontwikkelen dat er voor zorgt dat Kindwijs bij de tijd is. Uitdagingen hierbij zijn de omvang van het stabureau en de werkdruk bij de schooldirecteuren.
Huisvesting	Huisvesting kan een risico zijn bij verouderende gebouwen. De gemeente Goeree-Overflakkee heeft in haar integraal huisvestingsplan voor de oudere schoolgebouwen nieuwbouw opgenomen. Met de planuitwerking voor drie

	<p>daarvan is een start gemaakt. In de komende jaren worden alle schoolgebouwen die ouder zijn dan 20 jaar vernieuwd of gerenoveerd. Hierdoor zijn op termijn alle scholen van Kindwijs voorzien van een gebouw passend bij de huidige wensen en eisen.</p>
Inventaris en apparatuur	Risico's zijn gering
Risico's met politieke achtergrond	Risico's zijn gering
Risico's samenwerkingspartners	Risico's zijn nihil
Fiscale risico's	Risico's kunnen optreden bij de toepassing van regelgeving inzake BTW, werkkostenregeling en loonheffing. Kindwijs heeft daarom met name de personeels- en salarisadministratie ondergebracht bij een professionele dienstverlener.
Cyberrisico's	In toenemende mate worden organisatie bedreigd door cyberaanvallen zoals phishing, ransomware, etc. Kindwijs heet de risico's beperkt door volledig in de cloud te werken (geen servers in eigenbeheer), het toepassen van multifactorauthorisatie en het afsluiten van een cyberverzekering, met name voor snelle inzet van professionele ondersteuning bij cyberclaimiteiten.

Kwantificering van de risico's

Risico	Maximale impact per risico (a)	Kans (b)	Berekende verwachte impact (a x b)	Benoemde maatregelen
Leerlingen				
De ruimte die de wetgever biedt voor het oprichten van nieuwe scholen	Daling van het aantal leerlingen met 200, ca € 1,0 mln lagere bekostiging in samenhang met verloop van personeel. Impact geschat op € 500.000	3	€ 125.000	Voortdurend aansluiting zoeken bij de behoefte onder ouders. Goede contacten onderhouden met de achterban en de samenwerking zoeken met (mogelijke) initiatiefnemers.
Personeel				
Deel leerkrachten haalt denk- en handelingsniveau HBO niet	Kwaliteitsverlies, schatting schade € 150.000	5	€ 125.000	Stichtingsbrede competentieprofielen bepalen Gezamenlijk aanbod scholing Functionerings- en beoordelingsgesprekken houden, scherper selectiebeleid. POP gesprekkencyclus invoeren, personeelsdossier op orde
Statisch personeelsbestand	Daling leerlingaantal. Identiteit werkt belemmerend voor mobiliteit binnen de stichting, schade € 150.000	3	€ 30.000	Verjonging personeelsbestand scholen stimuleren. Samenwerking stimuleren. Procedure benoeming herzien o.a. ten aanzien van vetorecht adviesraden.
Onverwachte stijging ziekteverzuim personeel	€ 240.000	3	€ 60.000	Herverzekeren risico
Onverwacht verloop van personeel	€ 150.000	3	€ 50.000	Kindwijs beoogd door een goed personeelsbeleid te voeren en een open sfeer te creëren een aantrekkelijke werkgever te zijn.
Personeeloverschot t.o.v. de basisbekostiging	Uitstroom van gekwalificeerd personeel. Schade € 150.000 bij 2,0 fte	3	€ 30.000	Bewaking en sturing vaste en tijdelijke aanstellingen op bestuursniveau. Tijdig prognoses bijstellen en financiële gevolgen doorrekenen.

Risico	Maximale impact per risico (a)	Kans (b)	Berekende verwachte impact (a x b)	Benoemde maatregelen
Financiële gevolgen van arbeidsconflicten	€ 100.000	3	€ 30.000	Kindwijs geoogd een open sfeer te creëren gericht op het vermijden van conflicten. In geval dat toch een conflict onvermijdelijk is wordt altijd mediation toegepast.
Onderwijskwaliteit				
Leerlingenaantal daling ten gevolge van kwaliteit	Mogelijk verlies PCO school in dorpskern. Schade € 400.000 bij sluiting kleine school	4	€ 200.000	Maken omgevingsanalyse / belangstelling systematisch monitoren Ontwikkelen scenario's o.b.v. prognoses Analyse tevredenheidsmetingen PR-beleid ontwikkelen Basisarrangement op scholen bieden Ambities afstemmen op populatie kernen Minimum aantal leerlingen per school bepalen
Niet behalen van eigen geformuleerd kwaliteitsniveau aan de doelgroep	Ontevreden ouders en inspectie met als gevolg minder instroom door Imagoschade. Schatting € 400.000 (3 jaar € 125.000 nodig voor ombuiging)	3	€ 100.000	Sturen op leerresultaten groep Testen en toetsen eigen meetinstrument Handelingsgericht werken Tevredenheidsmetingen geleidingen Inzetten van specialisten in de school Audits inzetten om kwaliteit te borgen Maken van kwaliteitsbeleid op bestuursniveau vertaald naar schoolniveau
Onvoldoende competentie bij schooldirectie	Kwaliteit van het onderwijs komt onder druk. Schade € 150.000	3	€ 30.000	Inventarisatie competenties en ambities. Functionerings- en beoordelingsgesprekken houden. POP gesprekkencyclus invoeren. Bij inkrimpen scholen kiezen voor meerschoolse directie
Ontstaan van een onprofessionele werkomgeving	Uitstroom leerlingen, Schade € 200.000	3	€ 50.000	Ontwikkelen leiderschap directies een aanspreekbeleid teams. Creëren, behouden, bewaken sociale veiligheid. Tegengaan van grote verschillen tussen scholen
Organisatie				
Organisatie raakt out of control door personeelsuitval op cruciale functies	Oplopende tekorten, inhuur duur personeel, Schade geschat op € 150.000	4	€ 50.000	Heldere procedures en werkinstructies vastleggen. Gebruik maken van standaard software zodat vervanging goed te regelen is.
Te weinig budgetdiscipline c.q. kennis	Voortdurende exploitatietekorten, mogelijke schade € 100.000	3	€ 25.000	Ontwikkeling procedures en vaststellen bevoegdheden Tijdige budgetbewaking en rapportage Transparante begrotingscyclus hanteren
Huisvesting				
Onvoldoende financiële middelen aanwezig voor uitvoering buitenonderhoud door de decentralisatie van het buitenonderhoud	€ 500.000	3	€ 150.000	De MOP wordt tweejaarlijks geactualiseerd, elk jaar wordt een onderhoudsinventarisatie gehouden. Ontwikkeling van een integraal huisvestingsbeleid waarin gestuurd wordt op tijdige (ver)nieuwbouw in overleg met de gemeente

Kans: 1 = Zeer onwaarschijnlijk >5%; 2 = Onwaarschijnlijk 5% <> 10%; 3 = Waarschijnlijk 10% <> 25%; 4 = Meer dan waarschijnlijk 25% <> 50%; 5 = Zeer waarschijnlijk 50% <> 100%

Voor de risico's welke meer zich dan of zeer waarschijnlijk voordoen is geen voorziening gevormd. Een betrouwbare schatting van de financiële gevolgen is niet mogelijk.

1.3 Verantwoording van de financiën

1.3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Fusie

Per 1 januari 2022 heeft de Vereniging voor Christelijk Speciaal Onderwijs op Goeree-Overflakkee het bestuur van de school voor speciaal basisonderwijs De Wegwijzer te Middelharnis overgedragen aan Kindwijs. Het meerjarig perspectief geeft vanaf 2022 het perspectief van 14 scholen weer.

Leerlingaantallen

School	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
02CO - SBO De Wegwijzer	67	68	73	73	73	73	73
04MD - Bosseschool	447	458	464	464	461	456	444
04OR - Prins Mauritschool	358	374	365	369	379	385	382
04PW - Prins Johan Frisoschool	79	87	90	90	85	76	73
04RX - Het Kompas	76	78	80	76	79	80	75
05MQ - 't Kompas	67	69	64	64	62	58	54
05QU - de Regenboog	65	63	63	59	58	60	56
05SB - Basisschool De Bron	77	86	83	77	81	83	85
05TI - SMDB	210	214	214	209	202	201	191
07AE - Groen van Prinsterer	157	161	171	176	174	174	165
07CB - PCB Oranje Nassau	120	124	126	129	119	121	112
07NM - Albert Schweitzer	76	78	77	81	84	84	83
07NZ - CNS Zomerland	74	76	86	86	90	90	92
07YM - PCB Eben Haezer	75	78	68	65	66	63	61
	1948	2014	2024	2018	2013	2004	1946

* De vanaf 2022 zijn op de nieuwe teldatum 1 februari

De jaren 2024 tot en met 2027 betreffen geprognosticeerde leerlingaantallen zoals die in samenspraak met de schooldirecteuren zijn opgesteld en als uitgangspunt dienen voor de ontvangen gelden vanuit het Rijk in de meerjarenbegroting.

De opheffingsnorm van de Gemeente Goeree-Overflakkee is momenteel 52 leerlingen per school, tenzij er van overheidswege een aanpassing gepleegd wordt. Dit wordt overigens niet verwacht omdat de spreiding van de scholen gezien de onderlinge afstanden op het eiland hierin leidend lijken te zijn. Aangezien Kindwijs op basis van 14 scholen een totaal leerlingenaantal moet hebben van 728 zitten wij daar momenteel ruim boven.

FTE

Kengetallen	2021	2022	2023	2024	2025
EUR Bedragen: x 1	Realisatie	Realisatie*	Prognose*	Prognose*	Prognose*
Aantal leerlingen, studenten en deelnemers per 1 oktober / *1 februari	1.880	2.014	2.024	2.018	2.013
Personele bezetting per 31 december					
Bestuur / management (fte)	12,50	12,90	12,42	12,22	12,22
Personeel primair proces (fte)	101,81	107,37	106,10	103,22	101,42
Ondersteunend personeel (fte)	30,10	39,06	31,33	28,95	26,29
Totale personele bezetting (fte)	144,40	159,32	149,84	144,39	139,93
Overige kengetallen	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal leerlingen / Totaal personeel	13,02	12,64	13,51	13,98	14,39
Aantal leerlingen / Onderwijzend personeel	18,47	18,76	19,08	19,55	19,85

* Vanaf 2022 is de personele bezetting voor 14 scholen.

Personele bezetting

Om in te spelen op de verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen en de beleidsvoornemens stelt het bestuur jaarlijks een bestuursformatieplan voor de komende vier schooljaren op.

De totale formatie per ultimo 2021 en 2022 is hoger dan in de jaren daarna door het personeel dat is aangesteld op basis van het nationaal programma onderwijs.

1.3.2 Staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	2021	2022	2022	2023	2024	2025	Vershil 2022 t.o.v. begroting	Vershil 2022 t.o.v. vorig jaar
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose		
BATEN								
<i>Rijksbijdragen</i>	14.291.650	14.268.441	16.194.604	16.232.643	15.664.791	15.574.357	1.926.163	1.902.954
<i>Overheidsbijdragen en -subsidies</i>	18.779	5.930	22.684	5.603	4.881	4.832	16.754	3.905
<i>Overige baten</i>	446.765	219.337	506.300	295.701	268.035	259.745	286.963	59.535
TOTAAL BATEN	14.757.194	14.493.708	16.723.588	16.533.947	15.937.707	15.838.934	2.229.880	1.966.393
LASTEN								
<i>Personeelslasten</i>	11.506.162	11.795.071	13.219.752	13.418.909	13.049.457	12.780.219	1.424.681	1.713.590
<i>Afschrijvingen</i>	517.687	611.680	578.640	656.585	663.058	671.401	-33.040	60.973
<i>Huisvestingslasten</i>	1.013.750	1.018.973	1.049.319	1.152.061	1.152.061	1.152.061	30.346	35.568
<i>Overige lasten</i>	1.287.502	1.208.508	1.440.771	1.276.712	1.273.401	1.269.123	232.263	153.270
TOTAAL LASTEN	14.325.081	14.634.232	16.288.482	16.513.267	16.137.977	15.872.804	1.654.250	1.963.401
SALDO	432.114	-140.524	435.106	20.680	-200.270	-33.870	575.630	2.992
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>	-23.712	-30.995	-19.312	-6.040	-6.040	-6.040	11.683	4.400
TOTAAL RESULTAAT	408.402	-171.519	415.793	14.640	-206.310	-39.910	587.312	7.392
<i>Afboeken vordering Rijk</i>		603.600	681.100				77.500	681.100
Genormaliseerd resultaat	408.402	432.081	1.096.893	14.640	-206.310	-39.910	664.812	688.492

De **Rijksbijdragen** zijn uiteindelijk € 1,9 miljoen hoger uitgekomen dan begroot. De belangrijkste oorzaken betreffen:

Prijsbijstelling bekostiging	€ 676.000
Onderwijsakkoord dichten loonkloof	€ 521.000
Bekostiging onderwijs asielzoekers	€ 261.000
Bijdrage passend onderwijs	€ 110.000
Overige subsidies	€ 129.000

In april heeft het ministerie van OCW met de vakbonden en de PO-Raad een akkoord gesloten over verbetering van het salaris in het primair onderwijs. Daarmee zijn de salarisschalen van met name de leerkrachten gelijkgetrokken met het voortgezet onderwijs.

Het Samenwerkingsverband in 2022 extra bijgedragen voor professionalisering en het onderwijs aan de Oekraïense vluchtelingen.

De **Overige baten** zijn begroot exclusief de opbrengsten uit ouderbijdragen en activiteiten op de scholen. In 2021 waren de totale opbrengsten in de schoolfondsen € 169.600,-. De doorberekening voor gedetacheerd personeel is € 90.600,- meer dan begroot.

Wanneer we de begroting en de realisatie van **de personele lasten** vergelijken dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de loonkosten, de overige personele lasten, waaronder nascholing, loonkosten derden en ARBO en ontvangen bijdragen van UWV (WAZO) en het Vervangingsfonds. Ten opzichte van de begroting zijn de personeelslasten € 1.425.000,- hoger uitgevallen.

De reguliere lonen en salariskosten zijn € 1.070.000,- hoger als gevolg van de salarisverhoging op basis van de CAO (4,75% per 1 juli 2022), het dichten van de loonkloof (ca. € 697.100,-) en tijdelijk personeel voor het onderwijs aan de Oekraïense vluchtelingen. De overige personele lasten waren € 100.000,- hoger met name door hogere kosten voor re-integratie, uitgaven in het kader van het NPO en hogere kosten voor werving van personeel. De kosten voor opleiding en nascholing waren lager dan begroot.

De dotaties aan voorzieningen zijn hoger door dotaties inzake de salariskosten van arbeidsongeschikte medewerkers niet meer inzetbaar zullen zijn binnen onze stichting (€ 197.900,-) en hogere salariskosten per medewerker.

De afschrijvingslasten zijn € 33.000,- lager dan begroot. In de begroting wordt gerekend met een investeringsdatum van 1 juli. Afgelopen jaar zijn veel investeringen pas later gedaan dan wel uitgesteld.

De rubriek huisvestingslasten bestaat uit huurkosten, onderhoud, energiekosten, schoonmaakkosten, diverse publiekrechtelijke heffingen en overige huisvestingslasten. De totale kosten waren € 30.300,- hoger dan begroot. Tegenover lagere kosten voor klein onderhoud is een extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud gedaan in verband met meerkosten als gevolg van prijsontwikkelingen in de markt.

De Overige lasten ten slotte zijn € 232.300,- hoger dan begroot. Extra kosten zijn gemaakt voor de voorbereiding van de nieuwbouw en renovatie van een drietal scholen, de werving van een bestuurder en leden van de raad van toezicht.

De uitgaven uit de ouderbijdragen en schoolactiviteiten ter grootte van € 163.800,- waren niet in de begroting opgenomen.

In vergelijking met het jaar 2021 is het resultaat over 2021 € 7.400,- verbeterd. Rekening houdend met de afboeking van de vordering op het Rijk in verband met de invoering van de kalenderjaar bekostiging ad € 681.100,- is het resultaat € 688.500,- hoger dan in 2021. De belangrijkste afwijkingen zijn de nog niet uitgegeven NPO-middelen ad € 425.000,- en de ontvangen bekostiging voor personeelskosten waarvan de kosten op het komende jaar drukken.

De afschrijvingslasten zijn € 61.000,- hoger door toegenomen investeringen o.a. in digitalisering van het onderwijs.

De huisvestingslasten zijn in 2022 € 35.600,- hoger dan het voorgaand jaar een extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud

De Overige lasten in 2022 zijn € 153.300,- hoger door hogere uitgaven in de schoolfonds en advieskosten ten aanzien van de fusie, bouwbegeleiding en wervingskosten voor het bestuur.

Belangrijkste ontwikkelingen meerjarenbegroting

Kindwijs heeft voor de komende jaren een negatief exploitatieresultaat begroot. In de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025 worden de nog te besteden NPO middelen alsnog uitgegeven wat tot een negatief resultaat zal leiden. Daarnaast zal in 2024 mogelijk een extra dotatie aan de voorziening

groot onderhoud moeten worden gedaan eveneens ten laste van het eigen vermogen in verband met de invoering van de componentenmethode.

De aanvullende bekostiging voor het nationaal programma onderwijs zorgt voor eenmalig hogere bekostiging in 2023 ad € 0,6 miljoen.

De personeelslasten dalen in 2024 vanwege het vertrek van medewerkers die een aanstelling hebben op basis van het nationaal programma onderwijs.

De financiële baten in 2022-2024 zijn geraamd op een rente van 0,0% van de reserves en voorzieningen.

Balans in meerjarig perspectief

	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
	Realisatie	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	2.839.074	3.039.398	3.802.268	3.739.843	3.530.598
Financiële vaste activa					
Totaal vaste activa	2.839.074	3.039.398	3.802.268	3.739.843	3.530.598
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	951.881	485070	347.234	334.712	332.638
Effecten (kortlopend)					
Liquide middelen	5.164.850	6.462.254	4.871.882	4.528.147	4.416.367
Totaal van vlottende activa	6.116.731	6.947.324	5.219.116	4.862.859	4.749.005
TOTAAL ACTIVA	8.955.805	9.986.723	9.021.384	8.602.702	8.279.603
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	3.815.890	3.833.365	4.062.478	4.141.214	4.268.751
Bestemmingsreserves publiek	444.187	869.527	657.864	375.628	210.991
Bestemmingsreserves privaat	166.285	164.755	164.755	164.755	164.755
Overige reserves en fondsen	962.778	937.287	934.477	931.667	928.857
Totaal eigen vermogen	5.389.410	5.804.934	5.819.574	5.613.264	5.573.354
VOORZIENINGEN	1.787.349	2.223.181	1.879.456	1.710.234	1.472.036
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.779.316	1.958.608	1.322.354	1.279.204	1.234.213
TOTAAL PASSIVA	8.955.805	9.986.723	9.021.384	8.602.702	8.279.603

Materiële vaste activa

De boekwaarde van de materiële vaste activa is in 2022 per saldo toegenomen met € 200.300,-. Tegenover de investeringen ter grootte van € 778.964,- staan afschrijvingen ten laste van de exploitatie van € 578.640,-.

De eigendom van de schoolgebouwen van Kindwijs is gesplitst in juridisch en economisch waarbij het economisch eigendom bij de gemeente ligt. Met de gemeente is in 2019 het overleg gestart over de nieuwbouw van de scholen in Nieuwe-Tonge, Stad aan 't Haringvliet en Den Bommel. In 2023 zullen hiervoor de concrete plannen zijn uitgewerkt en zal besluitvorming plaatsvinden.

Overige grote investeringen zijn voorgenomen op het gebied van:

	2023	2024	2025
Zonnepanelen	175.000		
Schoolpleininrichting	297.000		
Meubilair	333.300	73.000	63.500
ICT	364.800	449.100	0

Vorderingen

De vorderingen zijn € 607.600,- lager als ultimo 2021, als gevolg van het wegvallen van de vordering op het Rijk inzake de personele bekostiging over de maanden augustus tot en met december. Er zijn naar inschatting geen oninbare vorderingen van enige omvang.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn toegenomen door een positieve kasstroom. De kasstroom is positief beïnvloed door de ontvangen subsidies en aanvullende rijksbekostiging in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs en de verhoging van de rijksbekostiging op basis van het Onderwijsakkoord.

Eigen Vermogen

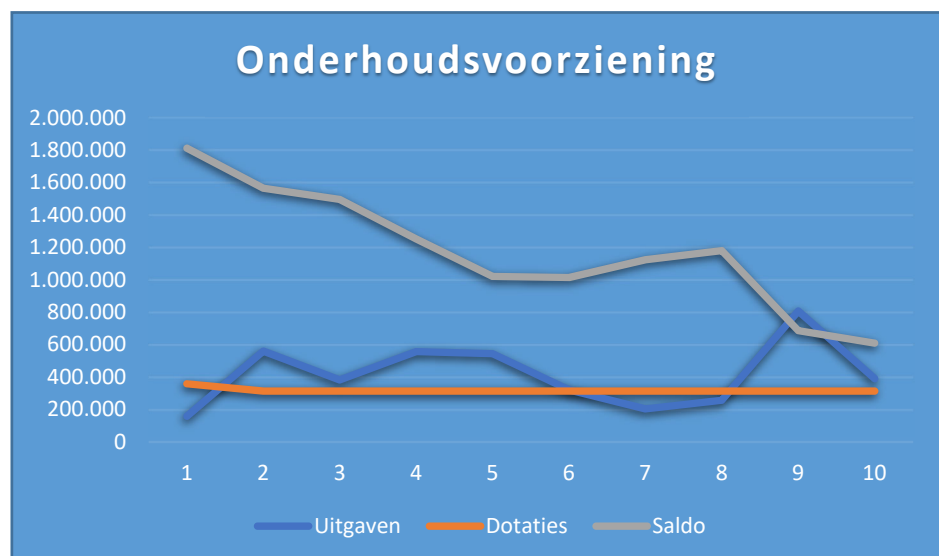
Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2022 € 5.804.934,- en bedraagt hiermee 59% van het balanstotaal. Het weerstandsvermogen bedraagt 35,8%. In hoeverre het vermogen voldoende is om de risico's te dragen is beschreven in paragraaf 1.3.3 Financiële positie.

De reserves en bestemmingsreserves worden gevormd uit de exploitatieresultaten. Op basis van de besteding van de bestemmingsreserve nationaal programma onderwijs zullen deze met ca. 4% afnemen.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn in totaal toegenomen met € 435.800,-. De personele voorzieningen voor jubilea en duurzame inzetbaarheid zijn ultimo 2022 € 37.600,- hoger dan ultimo 2021. Daarnaast is in 2022 aan de voorziening arbeidsongeschiktheid een dotatie gedaan van € 194.900,- vanwege drie medewerkers die niet meer bij Kindwijs kunnen worden ingezet.

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is in 2022 € 200.300,- hoger dan de onttrekkingen. De storting in de voorziening bedraagt € 357.700,-. De onttrekkingen uit de voorziening voor onderhoudsuitgaven in 2022 bedroegen € 157.400,-.

Uitgaande van de actuele meerjarig onderhoudsbegroting, een jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud gebaseerd op de rijksbekostiging en het (ver)nieuwbouwen van een aantal schoolgebouwen conform het huisvestingsbeleid is het verwachte verloop van de voorziening:

Voor een verdere toelichting het verloop van de voorziening groot onderhoud wordt verwezen naar de toelichting op het beleid in paragraaf 1.2.3.

Corona

Sinds maart 2020 zijn de scholen meerdere periodes gesloten geweest. In de weken dat de scholen wel geopend waren belemmerden veel maatregelen de continuïteit van het onderwijs. Het onderwijs is zoveel als mogelijk 'op afstand' gegeven. Dit heeft impact op het proces van onderwijsgeven, alhoewel het onderwijs wel door kan gaan. De financiële impact op het vermogen en de jaarresultaten zal naar verwachting beperkt zijn, omdat de baten (bekostiging door OCW) gecontinueerd worden en ook het personeel gewoon wordt doorbetaald.

In 2021 heeft Kindwijs subsidie ontvangen in het kader van de regeling Extra hulp in de Klas. De besteding van deze subsidie heeft als gevolg van de sluiting van de scholen en gebrek aan bevoegd personeel voor een deel pas in 2022 plaatsgevonden.

In de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 zijn extra middelen ontvangen uit het nationaal Programma Onderwijs. De besteding van deze middelen kan, deels, verschoven worden naar de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025. Voor de niet bestede middelen tot en met 2022 is een bestemmingsreserve gevormd.

Landelijke ontwikkelingen

- Tekort aan leerkrachten en schooldirecteuren. Kindwijs kon in 2022 de vacatures invullen, echter regelmatig met hulp van onderwijsassistenten. Ook blijft het lastig om kortdurende vervanging te regelen.
- Nationaal Onderwijsprogramma en andere regelingen om de leerachterstanden, ontstaan als gevolg van de sluiting van de scholen en het onderwijs op afstand, bij leerlingen weg te werken
- Het Onderwijsakkoord aanpak personeelstekorten
- Het Masterplan Basisvaardigheden
- Passend Onderwijs, ontwikkelen naar inclusief onderwijs
- Burgerschapsonderwijs en vanaf 2023 de verplichte twee uur gymnastiek per schoolweek.
- Verruimde mogelijkheden voor het oprichten van nieuwe scholen

Bestuurlijke ontwikkelingen (zie tevens voorgaande hoofdstukken)

- Vorm en inhoud geven aan het dekkend aanbod van passend onderwijs op Goeree-Overflakkee
- Voorbereiding van renovatie van de scholen in de kernen Nieuwe-Tonge, Stad aan 't Haringvliet en Den Bommel
- Effecten van de leerlingendaling op de organisatie van het onderwijs
- Het behalen van de doelen zoals beschreven in het strategisch beleidsplan 2023-2027 van Kindwijs
- Vernieuwde code Goed Bestuur

Kansen voor de toekomst

Kindwijs ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet en ziet kansen in:

- Samenwerking van scholen en bundeling van krachten
- Voorziening voor hoogbegaafde leerlingen en expertise ontwikkeling m.b.t. hoogbegaafdheid op de scholen
- 10-14 onderwijs is samenwerking met het voortgezet onderwijs

- Dekkend aanbod in passend onderwijs
- Expertisecentrum in nauwe samenwerking met SWV
- Naschools activiteiten aanbod
- Ontwikkelingen brede school of integraal kindcentrum
- Fusie met de overige protestants christelijke éénpitters op Goeree-Overflakkee

1.3.3 Financiële positie

Kengetallen

Kengetal	2021	2022	2023	2024	2025	Signaleringswaarde
Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen + voorzieningen) / Balanstotaal	0,80	0,80	0,85	0,85	0,85	Ondergrens: < 0,3
Weerstandvermogen Eigen vermogen/ totale baten (incl. financiële baten)	37,7%	35,8%	35,8%	35,8%	35,8%	Ondergrens: < 5%
Liquiditeit Vlottende activa/ Kortlopende schulden	3,4	3,6	3,9	3,8	3,9	Ondergrens: < 0,75
Rentabiliteit Resultaat/ totale baten (incl. financiële baten)* 100%	2,8%	2,5%	0,1%	-1,3%	-0,3%	Afhankelijk van de financiële positie

Solvabiliteit

De verwachte gemiddeld positieve resultaten in de komende jaren geven een gelijkblijvende ratio te zien.

Liquiditeit

Kindwijs verwacht de komende jaren een positieve kasstroom waardoor de liquiditeitspositie licht stijgt. De liquiditeitsratio is vanaf 2022 hoger door de fusie met SBO De Wegwijzer.

Rentabiliteit

De rentabiliteit is in 2022 relatief hoog door de nog niet bestede middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs. De negatieve rentabiliteit vanaf 2024 is het gevolg van het besteden van de middelen uit het NPO. Door het dalende aantal leerlingen ontstaat er wel druk op de rentabiliteit.

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen ligt ruim boven de norm van 5% die de Inspectie van het Onderwijs hanteert bij haar toezicht.

Reservepositie

Kindwijs heeft een ruime reservepositie opgebouwd in de afgelopen jaren. Deze ruime positie moet evenwel gezien worden in het licht van een krimpend aantal leerlingen op de lange termijn en het verouderde gebouwenbestand. In de komende jaren zal er veel geïnvesteerd moeten worden in onderhoud en verduurzaming.

In de komende jaren wordt ook meer geïnvesteerd in passend onderwijs aan meer- en hoogbegaafden en wordt de formatie onderwijzend personeel ruimer begroot om het lerarentekort zoveel als mogelijk op te vangen. Kindwijs neemt bewust het risico van boventallig personeel om toekomstige uitstroom o.a. op basis van pensionering en de vervangingsvraag op te vullen.

Vermogen

De Inspectie van het Onderwijs heeft een nieuwe formule ontwikkeld voor het berekenen van een signaleringswaarde voor de bovengrens van de reservepositie van de besturen in alle onderwijssectoren.

Hoeveel eigen vermogen heeft een onderwijsinstelling (school of samenwerkingsverband passend onderwijs) redelijkerwijs nodig voor een gezonde bedrijfsvoering, en wanneer is het mogelijk te veel? Om daar een indicatie voor te hebben, hanteert de Inspectie van het Onderwijs vanaf 2020 de

‘signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen’. De signaleringswaarde gaat over het publieke deel van het eigen vermogen, dus exclusief privaat vermogen.

Deze signaleringswaarde is bedoeld als startpunt voor een gesprek over de reserves, en niet als harde norm. Van schoolbesturen die op basis van de signaleringswaarde een bovenmatig eigen vermogen hebben wordt een toelichting en bestedingsplan gevraagd.

Signaleringswaarde

	2021	2022	2023	2024	2025
Eigen vermogen	5.389.140	5.804.934	5.819.574	5.613.264	5.573.354
minus: Privaat eigen vermogen	1.129.063	1.102.042	1.099.232	1.096.422	1.093.612
Feitelijk eigen vermogen	4.260.077	4.702.892	4.720.342	4.516.842	4.479.742
Normatief eigen vermogen*	3.680.387	3.934.716	4.682.623	4.663.322	4.519.416
Signalering bovenmatig vermogen	579.689	768.176	37.719	n.v.t.	n.v.t.

* conform tool Inspectie vho

De in 2021 en 2022 ontvangen en nog te besteden middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs hebben er toe geleid dat er ultimo 2022 sprake is van een bovenmatig eigen vermogen volgens de definitie van de Inspectie. Conform de schoolprogramma’s worden deze middelen in de jaren 2023 en 2024 besteed.

Eenmalige extra dotaties in de voorziening groot onderhoud op basis van de richtlijnen voor de jaarverslaggeving zullen naar verwachting het eigen vermogen doen dalen waardoor de verwachte bovenmatigheid op langere termijn achterwege zal blijven.

1.3.4 Overige rapportages

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

De aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem wordt beschreven in paragraaf 1.2.5 van het jaarverslag

B2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste risico's en onzekerheden worden beschreven in paragraaf 1.2.5 van het jaarverslag

B3. Rapportage toezichhoudend orgaan

Voor de rapportage van het toezichhoudend orgaan wordt verwezen naar hoofdstuk 2 op de volgende pagina

14 juni 2023

W.G.

J.C. de Waal, voorzitter college van bestuur

2. Verslag intern toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) is belast met het intern toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen Kindwijs, de Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee. Naast het gevraagd en ongevraagd adviseren heeft de Raad formele taken bij het benoemen, ontslaan en belonen van de bestuurder en bij het vaststellen van de financiële stuur- en verantwoordingsdocumenten van Kindwijs, waaronder de begroting en de jaarrekening.

In de code 'Goed onderwijs, goed bestuur' is wettelijk vastgelegd dat er binnen een schoolorganisatie een organieke splitsing moet zijn tussen het besturen en het toezicht houden. De Raad conformeert zich aan de code. Het bestuur van Kindwijs ligt in handen van de voorzitter van het College van Bestuur. De bestuurder is daarmee verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het besturen van de Stichting en van de door de Stichting in stand gehouden scholen.

De Raad van toezicht richt zich bij de uitoefening van het toezicht in het bijzonder op de doelstelling en de maatschappelijke legitimatie van de stichting en op de uitoefening van de bestuurlijke daden door het College van bestuur. Daarbij hecht zij veel waarde aan het waarborgen van de levensbeschouwelijke identiteit van de stichting en de daaronder ressorterende scholen.

In de statuten en het bestuurs- en toezichtreglement zijn de taken en de verantwoordelijkheden van het College van Bestuur en Raad van Toezicht omschreven. De Raad van Toezicht heeft een drietal rollen:

- Toezichthouder van de Stichting
- Werkgever van de bestuurder
- Klankbord voor de bestuurder

Toezichthouder

De raad heeft in 2017 een toezichtkader vastgesteld waardoor het mogelijk is om beleid en activiteiten van het college van bestuur inzichtelijk te toetsen, zelf verantwoording af te leggen en de werkwijze te evalueren. Het toezichtkader bevat acht aspecten die nauw aansluiten op de belangrijkste taak van de raad, namelijk het toezien op de wijze waarop het college van bestuur door middel van strategie, beleid en beheer het doel van de stichting Kindwijs realiseert. De aspecten zijn:

1. Bestuurlijk handelen Kindwijs
2. Identiteit en -borging
3. Beleid en beleidsontwikkeling
4. Kwaliteit
5. Bedrijfsvoering en financiën
6. Personeel en werkgeverschap
7. Onderwijs en -beleid
8. Relaties

De Raad heeft het toezicht op de naleving van de procedures en richtlijnen voor de totstandkoming van de financiële verslaglegging. Daarnaast toetst de Raad of de beschikbare middelen effectief en efficiënt zijn ingezet. Dit toezicht is binnen de Raad opgedragen aan de financiële commissie die bestaat uit twee financieel deskundigen. Zij brengt advies uit aan de gehele Raad. Samen met de

bestuurder en de financieel manager heeft de financiële commissie in 2022 digitaal overlegd en heeft toegezien op de doelmatige besteding van de overheidsgelden die het bestuur ontving aan de hand van de financiële kwartaaloverzichten, de jaarrekening en de begroting 2022.

De vernieuwde Code Goed Bestuur is aanleiding geweest om onder begeleiding van een externe deskundige de eigen rol en die van het college van bestuur toetsen. In februari 2023 is de Code met de extern begeleider besproken in de vergadering van de raad van toezicht.

In 2022 heeft de raad van toezicht zich beraden op een situatie met (potentieel) tegenstrijdig belangen na de beëdiging van de heer J.J. de Geus als raadslid van de gemeente Goeree-Overflakkee. Vanwege deze combinatie van nevenfuncties is besloten dat de heer De Geus op korte termijn aftreedt als lid van de raad van toezicht. Hij blijft nog aan tot de benoeming van een nieuw te werven voorzitter van de raad van toezicht.

Zoals blijkt uit de tabel 'Hoofd- en nevenfuncties College van Bestuur en Raad van Toezicht' is er geen sprake van vermenging van bestuursfunctie met een toezichthoudende functie bij een andere onderwijssector

Werkgever

De werkgeversrol van de Raad van Toezicht uit zich onder andere door het beoordelen van het functioneren van de bestuurder. De toetsing wordt uitgevoerd door de werkgeverscommissie en teruggekoppeld naar de voltallige Raad van Toezicht. De werkgeverscommissie bestaat uit de voorzitter en een lid van de Raad van Toezicht met ervaring op gebied van HRM.

Per 1 augustus 2022 is de voorzitter van het college van bestuur, de heer J.S. Nagtegaal met pensioen gegaan. In de periode oktober 2021 tot en met april 2022 is in samenwerking met Pandion een nieuwe voorzitter college van bestuur geworven. Deze werving heeft geresulteerd in de benoeming van de heer J.C. de Waal per 1 augustus 2022.

Klankbord

Vanuit de Raad van Toezicht heeft de voorzitter regelmatig contact met de bestuurder. Tweemaal per jaar is er overleg door de voltallige raad van toezicht met de GMR. Daarnaast vergadert de raad tweemaal per jaar met de adviesraden en directeuren van de scholen die onderdeel uitmaken van Kindwijs. In november heeft dit overleg het thema identiteit gekregen.

Om het college van bestuur te ondersteunen bij het waarborgen van de levensbeschouwelijke identiteit van de stichting en de scholen heeft de raad een commissie identiteit ingesteld die regelmatig overlegt met het college van bestuur.

Een afvaardiging van de raad van toezicht heeft deelgenomen aan de tweedaagse van het managementteam ter voorbereiding van het nieuwe strategisch beleidsplan 2023-2027.

Overleg

De voltallige Raad van Toezicht heeft in 2022 vergaderd op 17 februari, 21 april, 16 juni, 11 oktober en 1 december 2022. Het overleg met de bestuurder heeft in deze vergaderingen plaatsgevonden. De gezamenlijke vergaderingen met de adviesraden van de scholen waren op 30 mei en 15 november. De benoemingsadviescommissie voor de nieuwe bestuurder heeft op 16 februari verslag uitgebracht aan de raad van toezicht. Het voorjaarsoverleg met de GMR is om pragmatische redenen

gecombineerd met de benoemingsprocedure van de nieuwe bestuurder. Het najaarsoverleg met de GMR heeft door omstandigheden plaatsgevonden op 16 februari 2023.

De belangrijkste gebeurtenissen, onderwerpen en besluiten die in 2022 aan de orde zijn geweest:

- Benoeming van de heer J.C. de Waal in de functie van bestuurder per 1 augustus 2022
- Onderwijs tijdens corona, besprekend/informatief.
- Passend onderwijs op Goeree-Overflakkee, besprekend/informatief.
- Ingediende klacht inzake de rechten van de mens, informatief
- Code goed bestuur, besprekend
- Uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP), besprekend/adviserend.
- De relatie met de Gemeente inzake de uitvoering van het IHP, adviserend
- De personeelstekorten, besprekend/informatief/adviserend.
- De aanstelling van een schooldirecteur bij SBO De Wegwijzer en de tijdelijke invulling van de daardoor ontstane vacature directie op twee scholen, goedkeurend
- Het onderwijs aan de kinderen van de in de gemeente gehuisveste Oekraïense vluchtelingen, informatief
- Samenstelling, vacatures en procedure voordracht leden raad van toezicht, besprekend/vaststellen
- Het jaarplan 2022-2023 van Kindwijs, besprekend/informatief.
- Wijziging meerjarenbegroting 2022-2026 na de fusie met SBO de Wegwijzer, goedkeuring
- Formatieplan 2022-2026, goedkeurend.
- Managementrapportage en financiële perioderapportages 2022, besprekend, informerend.
- Bestuursverslag inclusief jaarrekening 2021, goedkeuring.
- Meerjarenbegroting 2023-2027, goedkeuring.
- Bestuursrapportage schoolresultaten, besprekend/informatief
- Profielschets schooldirecteuren, besprekend/informatief
- De invulling van de protestants christelijke identiteit van de scholen in relatie tot de grondslag van de stichting, besprekend, adviserend
- Voorkomen van fraude in de organisatie, besprekend
- De evaluatie van het bestuurs- en toezichtreglement, besprekend
- Het concept strategisch beleidsplan 2023-2027, besprekend/informatief
- De toetsing van de beloning van de bestuurder aan de WNT en indexering beloning op basis van de CAO Bestuurders Funderend Onderwijs, besprekend, goedkeuren

Tijdens de RvT-vergadering van 16 juni is als accountant voor het jaar 2022 herbenoemd de heer J.J. Driesse RA van het kantoor Moore DRV

Beloning

In artikel 25 van de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs' is opgenomen dat het intern toezichtsorgaan de vorm en de hoogte van de eigen vergoeding bepaalt. Hierbij valt te denken aan vergoedingen voor onkosten die met het voorbereiden en bijwonen van de vergaderingen te maken hebben. De raad van toezicht heeft hier voor onbepaalde tijd vrijwillig afstand van gedaan.

Renumeratiebeleid

De nieuwe bestuurder van Kindwijs is benoemd per 1 augustus 2022. Vanwege deze benoeming zal de jaarlijkse beoordeling van het functioneren van het college van bestuur door de Renumeratiecommissie in 2023 plaatsvinden.

De raad van toezicht hanteert voor de bezoldiging van de leden van het college van bestuur de cao-bestuurders PO.

Commissies

De raad heeft een drietal commissies ingesteld, waarvan de samenstelling is

Commissie	Samenstelling
Identiteitscommissie	J. J. de Geus, W. van der Welle en W.G.A. Driesse
Financiële commissie	P.C. Klink en P.J. van den Hil
Renumeratiecommissie	J. de Geus en P.C. Klink

Rooster van aftreden leden Raad van Toezicht

Naam	Functie	Datum benoeming	Datum herbenoeming	termijn	Datum aftreden
J.J. de Geus	Voorzitter	01-01-2017	01-01-2023	tweede	01-01-2024
J.L. den Dikken	Vice-voorzitter	01-01-2017	01-01-2021	tweede	16-02-2023
W.G.A. Driesse	Lid	01-01-2017	01-01-2021	tweede	01-01-2025
P.J. van den Hil	Lid	01-01-2017	01-01-2020	tweede	01-01-2024
P.C. Klink	Lid	01-01-2017	01-01-2020	tweede	01-01-2024
W. van der Welle	Lid	01-01-2018	01-01-2022	tweede	01-01-2026
W. A. Muilwijk	Lid	01-07-2022	01-01-2026	eerste	01-07-2030
J.H. Vogelaar	Lid	16-02-2023	16-02-2027	eerste	16-02-2031

Statutair is vastgelegd dat de leden van de raad van toezicht benoemd worden voor een periode van 4 jaar en éénmaal terstond herbenoemd kunnen worden.

Per 1 juli 2022 is de heer W.A. Muilwijk benoemd in de per 1 januari 2021 ontstane vacature. De heer J.L. den Dikken vervult zijn functie nog tot de benoeming in zijn vacature per 16 februari 2023 van de heer H.J. Vogelaar.

Hoofd- en nevenfuncties College van Bestuur en Raad van Toezicht

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties / organisatie	Functie
Raad van Toezicht			
J.J. de Geus	Directeur VORM2050, VORM Holding B.V.	Kindwijs Eilanden-Nieuws B.V. Gemeente Goeree-Overflakkee	Voorzitter RvT Commissaris Raadslid SGP
J.L. den Dikken	Senior bestuursadviseur Gedeputeerde Staten Provincie Zuid Holland	Kindwijs Wooncorporatie Oost West Wonen Goeree-Overflakkee	Lid RvT Lid Ledenraad
W.G.A. Driesse	Zelfstandig ondernemer-adviseur gezondheidszorg	Kindwijs N3 Holding BV te	Lid RvT Eigenaar

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties / organisatie	Functie
		Dordrecht HSB de Vijverhof	Lid RvT
P.J. van den Hil	Eigenaar Waldijn Financial Services	Kindwijs	Lid RvT
P.C. Klink	Manager Wonen bij Oost West Wonen	Kindwijs Herst. Herv. Gem. Stellendam Kiesvereniging SGP Goeree Overflakkee	Lid RvT Penningmeester kerkvoogdij Penningmeester
W. van der Welle	Process Engineer bij Shell	Kindwijs	Lid RvT
W. A. Muilwijk	Docent en voorzitter examencommissie, Hoornbeeck College	Kindwijs	Lid RvT
H.J. Vogelaar	Key Accountmanager Heleon Pharma B.V	Kindwijs	Lid RvT
College van Bestuur			
J.C. de Waal	Voorzitter college van bestuur Kindwijs	Ger. Gem. 's Gravenpolder	Scriba kerkenraad

Bijzondere tijd

Vanaf 12 maart 2020 tot half maart 2022 golden vanwege het Corona-virus strikte richtlijnen van de overheid voor het gebruik van de schoolgebouwen. In december 2021 was de overheid opnieuw genoodzaakt om de scholen een week voor de kerstvakantie te sluiten en hoewel de scholen vanaf 9 januari 2022 weer open zijn vormden de vele besmettingen een grote bedreiging voor de continuïteit van het onderwijs op de scholen.

In de periodes dat de scholen gesloten of personeelsleden en/of leerlingen in quarantaine waren is het onderwijs zoveel als mogelijk op afstand gegeven. De raad van toezicht realiseert zich dat dit een bijzondere druk op alle medewerkers heeft gelegd en spreekt zijn erkenning uit voor de flexibiliteit, inzet en motivatie van alle medewerkers die er voor gezorgd hebben dat het onderwijs aan de kinderen zo goed als mogelijk doorgang vond.

Tenslotte

De raad van toezicht wenst het college van bestuur alle wijsheid toe die nodig is om de aangesloten scholen te besturen. Aan allen die op enige wijze betrokken zijn bij het onderwijs aan de ons toevertrouwde kinderen wenst de raad van toezicht Gods zegen toe.

14 juni 2023

W.G.

J.J. de Geus

Voorzitter raad van toezicht
Kindwijs

3. Jaarrekening

INHOUD

3.1	Jaarrekening	
3.1.1	Balans per 31 december 2022	54
3.1.2	Resultatenrekening over 2022	55
3.1.3	Kasstroomoverzicht over 2022	56
3.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	57
3.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2022	62
3.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	65
3.1.7	Toelichting op de resultatenrekening over 2022	66
3.1.8	Overzicht verbonden partijen (model E)	72
3.1.9	Verantwoording subsidies (model G)	74
3.1.10	Ondertekening	75

3.1 Jaarrekening

3.1.1 Balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

EUR Bedragen: x 1	Ref.	31-12-2022	31-12-2021
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	3.039.398	2.839.074
Totaal van vaste activa		3.039.398	2.839.074
Vlottende activa			
Vorderingen	2	485.070	951.881
Liquide middelen	3	6.462.254	5.164.850
Totaal van vlottende activa		6.947.324	6.116.731
Totaal van activa		9.986.723	8.955.805
Passiva			
Eigen vermogen	4	5.804.934	5.389.140
Voorzieningen	5	2.223.181	1.787.349
Kortlopende schulden	6	1.958.608	1.779.316
Totaal van passiva		9.986.723	8.955.805

3.1.2 Staat van baten en lasten

EUR Bedragen: x 1	Ref.	2022 Realisatie	2022 Begroting	2021 Realisatie
Baten				
<i>Rijksbijdragen</i>	7	16.194.604	14.268.441	14.291.650
<i>Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</i>	8	22.684	5.930	18.779
<i>Overige baten</i>	9	506.300	219.337	446.765
Totaal baten		16.723.588	14.493.708	14.757.194
Lasten				
<i>Personeelslasten</i>	10	13.219.752	11.795.071	11.506.162
<i>Afschrijvingen</i>	11	578.640	611.680	517.667
<i>Huisvestingslasten</i>	12	1.049.319	1.018.973	1.013.750
<i>Overige lasten</i>	13	1.440.771	1.208.508	1.287.502
Totaal lasten		16.288.482	14.634.232	14.325.081
Saldo baten en lasten		435.106	-140.524	432.114
<i>Financiële baten</i>	14	8	0	15
<i>Financiële lasten</i>	15	19.320	30.995	23.727
Resultaat		415.793	-171.519	408.402
Totaal resultaat		415.793	-171.519	408.402

3.1.3 Kasstroomoverzicht

		01-01-2022 t/m 01-01-2021 t/m	
EUR Bedragen: x 1		31-12-2022	31-12-2021
Ref.		Realisatie	Realisatie
Kasstroom uit operationele activiteiten			
	<i>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening</i>	435.106	432.113
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat			
	<i>Aanpassingen voor afschrijvingen</i>	11 578.640	517.667
	<i>Toename (afname) van voorzieningen</i>	5 435.832	279.009
	<i>Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat</i>	1.014.472	796.676
Veranderingen in werkkapitaal			
	<i>Afname (toename) van voorraden</i>		
	<i>Afname (toename) van kortlopende vorderingen</i>	2 466.810	-62.487
	<i>Toename (afname) van kortlopende schulden</i>	6 179.292	450.051
	<i>Totaal van veranderingen in werkkapitaal</i>	646.103	387.564
	<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	2.095.681	1.616.353
	<i>Ontvangen interest</i>	14 8	15
	<i>Betaalde interest</i>	15 -19.320	-23.727
	<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	2.076.368	1.592.641
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
	<i>Verwerving van immateriële vaste activa</i>		
	<i>Ontvangsten uit hoofde van vervreemding van immateriële vaste activa</i>		
	<i>Verwerving van materiële vaste activa</i>	1 -778.964	-624.610
	<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-778.964	-624.610
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
	<i>Toename langlopende schulden</i>		-871
	<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	0	-871
	<i>Overige balansmutaties</i>	0	0
	<i>Toename (afname) van liquide middelen</i>	1.297.404	967.160
	<i>Beginstand liquide middelen</i>	5.164.850	4.197.690
	<i>Mutatie liquide middelen</i>	1.297.404	967.160
	<i>Eindstand liquidide middelen</i>	6.462.254	5.164.850

3.1.4 Grondslagen voor financiële verslaggeving

Grondslagen

Algemene grondslagen

De activiteiten van de Stichting voor Protestants-Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee bestaan uit het verzorgen van bijzonder basisonderwijs in de gemeente Goeree-Overflakkee

Deze jaarrekening bevat de financiële gegevens over het kalenderjaar 2022. De jaarrekening over 2022 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling Jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen.

De waardering van activa en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's. Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

Per 1 januari 2022 is de Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakke (Kindwijs) gefuseerd met de Vereniging voor Christelijk Speciaal Onderwijs op Goeree-Overflakkee. Als vergelijkende balanscijfers ultimo 2021 en vergelijkende realisatiecijfers over 2021 zijn de gecumuleerde balansen per 31 december 2021 en exploitatiecijfers 2021 van de gefuseerde stichting en vereniging vermeld.

Het balanstotaal ultimo 2021 is daardoor € 936,000,- hoger en het eigen vermogen is met € 668,000,- toegenomen. Het exploitatieresultaat over 2021 is € 106.000,- lager opgenomen in de vergelijkende cijfers.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Stichting Kindwijs handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Aankopen tot een bedrag van € 500 worden onmiddellijk ten laste van de exploitatie gebracht. De eerste afschrijving vindt plaats in het jaar van aanschaf, startend vanaf de datum van ingebruikname.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de gemeente. Indien een gebouw door een school blijvend wordt verlaten, wordt het gebouw "om niet" aan de gemeente overgedragen.

De bestede subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste passiva worden gepresenteerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijd-evenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste gebracht van de staat van baten en lasten.

Voor de kosten van periodiek en groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Vlottende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve is ter waarborging van de continuïteit van de scholen en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen en is besteedbaar volgens de richtlijnen van het ministerie OCW.

Bestemmingsreserve publiek

De bestemmingsreserve kapitaal federatie zorg is gevormd uit het uitgekeerde vermogen van de Federatief SWV voor PCPO op Goeree-Overflakkee. Bij bestuursbesluit van 13 juni 2013 hebben deze de bestemming Passend Onderwijs gekregen. Uit deze reserve worden de kosten voor passend onderwijs betaald die niet uit de middelen van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs kunnen worden betaald. Per 31 december 2021 zijn de middelen uit de bestemmingsreserves Zorgmiddelen SWV en Herwarderingsreserve nulmeting met deze reserve samengevoegd.

De bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs is gevormd op basis van het saldo van de ontvangen middelen en de gedane uitgaven in het kader van dit programma en heeft als bestemming het conform het programma inhalen van de opgelopen leerachterstanden bij leerlingen als gevolg van de coronamaatregelen i.v.m. het inperken van besmettingen.

Bestemmingsreserve privaat

De Reserve schoolfonds is met eigen middelen, d.w.z. zonder subsidie van de overheid, opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve.

De Reserve fonds vereniging stichting bestaat uit de bij de onderscheiden fusies ingebrachte eigen middelen van de verenigingen en stichtingen. De besteding van deze reserve kan uitsluitend na wederzijdse instemming van het bestuur en de betreffende adviesraad plaatsvinden.

Voorzieningen

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de desbetreffende voorziening. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarden.

Voor de voorziening groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c

Pensioenen

Stichting Kindwijs heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Kindwijs. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand van ultimo december 2022 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 110,9% (bron: website www.abp.nl). De beleidsdekkingsgraad bedroeg 120,4%. In 2022 had het pensioenfonds een beleidsdekkingsgraad van ten minste 104,2% moeten hebben. Eind 2031 zal het pensioenfonds een beleidsdekkingsgraad van ongeveer 126,% moeten hebben. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten onderwijsinstellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen naast de premieverhoging per 1 januari 2022 door te voeren (bron: website www.abp.nl d.d. 11-4-2022). Stichting Kindwijs heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Kindwijs heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Voorziening Sociaal beleid, reorganisatie en rechtspositioneel

Voor de wettelijk verplichte, bij ontslag, uit te keren transitievergoeding van tijdelijke arbeidscontracten is een voorziening gevormd ten laste van de exploitatie.

Jubileumvoorziening

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij 25-jarige respectievelijk 40-jarige ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening Jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijf-kans, gemiddelde salarisstijging en een disconteringsvoet van 1%. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Verlofsparen en sabbatical leave

In de cao PO 2014-2015 zijn afspraken gemaakt over duurzame inzetbaarheid (hoofdstuk 8A) en is de BAPO-regeling vervallen. De hierin opgenomen afspraken betreffende de duurzame inzetbaarheid, geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar. Voor de opgespaarde uren van de medewerkers die afspraken hebben gemaakt over het sparen is een voorziening gevormd ter grootte van de loonkosten van deze uren.

Overige personele voorzieningen

Onder de overige personele voorzieningen is begrepen de voorziening gevormd voor de salariskosten van arbeidsongeschikte medewerkers die tot aan de beëindiging van de arbeidsovereenkomst geen arbeid voor de stichting zullen verrichten. De hoogte van de voorziening bestaat uit de salariskosten, inclusief de verplichte transitievergoeding verminderd met eventuele uitkeringen en compensatie transitievergoeding.

Onderhoud

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde geplande onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

De grondslag voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud is ongewijzigd. Het bevoegd gezag maakt voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud gebruik van de tijdelijke regeling zoals vastgelegd in de regeling van 21 maart 2019 met nr. FEZ (EDOC-1440924).

Kortlopende schulden

Dit betreft schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. De ontvangen subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijd-evenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Grondslagen Staat van baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, ongeacht het moment van ontvangst of betaling. Hierbij wordt uitgegaan dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het schooljaar worden gespreid. De baten worden opgenomen voor zover ze op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's zijn opgenomen indien ze hun oorsprong hebben vóór het einde van het verslagjaar en ze vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen/waarin de opbrengsten zijn gedeeld/waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Giften

Giften worden gewaardeerd tegen de reële waarde (voor zover bepaalbaar) in de staat van baten en lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Afschrijvingstermijnen en -percentages van materiële vaste activa, specificatie

Categorie	Afschrijvings- termijn in jaren	Afschrijvingspercen- tage
Gebouwen		
- Gebouwen	30-40	3,33%-5%
- Verbouwingen	20-25	4%-5%
- Machines en installaties	15-25	4%-7%
Terreinen		
- Terreinrichtingen	20-40	2,5%-5%
Inventaris en apparatuur		
- Inventaris en apparatuur	5-10	10%-20%
- Meubilair	15-20	5%-7%
- ICT	4-6	17%-25%
- Leermethoden	8-10	10%-12,5%

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het exploitatieresultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed en waaruit ze voortkomen. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

3.1.5 Toelichting op de balans per 31 december 2022

1. Materiële vaste activa

Vlottende activa	31-12-2022	31-12-2021
EUR Bedragen: x 1	Realisatie	Realisatie
De specificatie is als volgt:		
Bedrijfsgebouwen	816.499	586.660
Terreinen en terreininrichtingen	144.634	123.715
Inventaris en apparatuur	2.019.631	2.090.707
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	58.635	37.993
Totaal materiële vaste activa	3.039.398	2.839.074

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

Boekwaarde per 1 januari	2.839.074	2.732.132
Bij: investeringen	778.964	624.610
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	578.640	517.667
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	3.039.398	2.839.074

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.1.6.

2. Vorderingen

EUR Bedragen: x 1	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen	Realisatie	Realisatie
<i>OCW</i>	50.956	594.621
<i>Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen</i>	140.821	0
<i>Overige vorderingen</i>	83.736	202.908
<i>Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen</i>	0	0
Subtotaal vorderingen	275.513	797.530
Overlopende activa		
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>		
<i>Vooruitbetaalde kosten</i>	0	4.836
<i>Verstreckte voorschotten</i>	0	0
<i>Te ontvangen interest</i>	0	0
<i>Overige overlopende activa</i>	209.557	149.514
Overlopende activa	209.557	154.351
Totaal van vorderingen	485.070	951.881

3. Liquide middelen

	31-12-2022	31-12-2021
EUR Bedragen: x 1	Realisatie	Realisatie
<i>Kasmiddelen</i>	3.731	855
<i>Tegoeden op bankrekeningen</i>	6.458.523	5.163.995
<i>Schatkistbankieren</i>		
Liquide middelen	6.462.254	5.164.850

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

4. Eigen vermogen

Bedragen: EUR x 1	Algemene reserve	Bestemmings-reserve publiek	Bestemmings-reserve privaat	Bestemmings-fonds privaat	Totaal eigen vermogen
Eigen vermogen, posten					
Stand per 31-12-2021					
Eigen vermogen	3.815.890	444.187	166.285	962.778	5.389.140
Verloop gedurende 2022					
Resultaat 2022	17.474	425.341	-1.531	-25.491	415.793
Overige mutaties	0	0	0	0	0
Stand per 31-12-2022					
Eigen vermogen per 31-12-2022	3.833.365	869.527	164.755	937.287	5.804.934

4.1 Eigen vermogen, specificatie

Specificatie van publieke bestemmingsreserves EUR Bedragen: x 1					
Beschrijving	Eigen vermogen per 31-12-2021	Resultaat verslagperiode	Overige mutaties verslagperiode	Eigen vermogen per 31-12-2022	
Reserve kapitaal federatie zorg	210.991	0	0	210.991	
Reserve Nationaal Programma Onderwijs	233.196	425.341	0	658.537	
Totaal	444.187	425.341	0	869.527	
Specificatie van private bestemmingsreserves EUR Bedragen: x 1					
Reserve Schoolfonds	166.285	-1.531	0	164.755	
Totaal	166.285	-1.531	0	164.755	
Specificatie van private bestemmingsfondsen EUR Bedragen: x 1					
Reserve fonds vereniging stichting	962.778	-25.491	0	937.287	
Totaal	962.778	-25.491	0	937.287	

5. Voorzieningen

Bedragen: x 1	Personele voorzieningen	Voorziening voor groot onderhoud	Totaal voorzieningen
Voorzieningen, posten			
Stand per 31-12-2021			
Voorzieningen	174.877	1.612.472	1.787.349
Verloop gedurende 2022			
Dotaties	270.912	357.685	628.597
Onttrekkingen	23.166	157.351	180.517
Vrijval	12.248	0	12.248
Stand per 31-12-2022			
Voorzieningen	410.375	1.812.806	2.223.181
Bedrag looptijd korter dan een jaar	133.900	559.839	693.739
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	115.249	1.252.967	1.368.216
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	161.227	0	161.227

5.1 Voorzieningen, specificatie

Uitsplitsing personele voorzieningen, verloopoverzicht EUR 31-12-2022					
Bedragen: x 1	Sociaal beleid, reorganisatie en rechspositioneel	Verlofsparen en sabbatical leave	Jubileumvoorziening	Overige personele voorzieningen	Totaal personele voorzieningen
Voorzieningen, posten					
Stand per 31-12-2021					
Voorzieningen	3.955	21.819	146.691	2.412	174.877
Verloop gedurende 2022					
Dotaties	5.327	1.299	69.345	194.941	270.912
Onttrekkingen	0	0	23.166	0	23.166
Vrijval	0	9.836	0	2.412	12.248
Stand per 31-12-2022					
Voorzieningen aan het einde van de periode	9.282	13.283	192.870	194.941	410.375
Bedrag looptijd korter dan een jaar	9.282	0	2.595	122.023	133.900
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	0	13.283	29.048	72.918	115.249
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	0	0	161.227	0	161.227

6. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden	31-12-2022	31-12-2021
	Realisatie	Realisatie
EUR Bedragen: x 1		
<i>Crediteuren</i>	99.194	86.951
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>	570.445	526.339
<i>Schulden ter zake van pensioenen</i>	157.969	157.147
<i>Overige schulden (kortlopend)</i>	54.924	83.385
<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>	882.531	853.822
Overlopende passiva, uitsplitsing		
<i>Vooruitontvangen subsidies OCW</i>	164.694	373.591
<i>Vooruitontvangen investeringssubsidies</i>	395.995	148.621
<i>Vakantiegeld / bindingstoelage</i>	456.005	334.973
<i>Overige overlopende passiva</i>	59.383	68.307
<i>Overlopende passiva</i>	1.076.077	925.493
<i>Totaal van kortlopende schulden</i>	1.958.608	1.779.316

3.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa

Verlooperoverzicht van materiële vaste activa EUR 31-12-2021	Gebouwen	Terreinen	Inventaris en apparatuur	Vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op	Totaal materiële vaste activa
Bedragen: x 1					
Materiële vaste activa, posten					
Stand per 31-12-2021					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	1.086.792	165.190	4.233.321	37.993	5.523.297
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	500.133	41.476	2.142.614	0	2.684.223
Cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	
Materiële vaste activa per 31-12-2021	586.660	123.715	2.090.707	37.993	2.839.074
Verloop gedurende de periode					
Investeringen	293.000	31.089	143.978	310.897	778.964
Desinvesteringen	836	0	162.271	0	163.107
Afschrijving op desinvesteringen	836	0	162.271	0	163.107
Afschrijvingen	63.161	10.170	505.310	0	578.640
Herrubricering	0	0	290.255	-290.255	0
Mutatie gedurende de periode	229.840	20.919	-71.077	20.642	200.324
Stand per 31-12-2022					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	1.378.957	196.279	4.505.283	58.635	6.139.154
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	562.458	51.645	2.485.653	0	3.099.756
Cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa per 31-12-2022	816.499	144.634	2.019.631	58.635	3.039.398

3.1.7 Toelichting op de Staat van baten en lasten

Ten opzichte van het resultaat over 2021 ad voordelig€ 408.400,- is het resultaat over 2022 € 7.400,- voordeliger. De inkomsten van de stichting stegen met € 1.966.400,- terwijl de lasten € 1.963.400,- hoger waren.

Als gevolg van de per 1 januari 2023 ingevoerde kalenderjaar bekostiging van de personele kosten is in de periode augustus tot en met december 2022 een lagere opbrengst verantwoord kunnen worden dan in dezelfde periode in 2021. Gecorrigeerd voor deze lagere opbrengts, ook wel omschreven als afboeking van de vordering op het ministerie, ad€ 681.100,-, is het exploitatieresultaat over 2022 € 688,500,- voordeliger dan in 2021.

Baten

De rijksbijdrage voor personele bekostiging over 2022 is gestegen door de indexering met per saldo€ 1.670.100,-. In deze indexering zijn de middelen begrepen die beschikbaar zijn gesteld voor het dichten van de loonkloof met het voortgezet onderwijs. In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs is t.o.v. 2021 € 646.900,- meer bekostiging ontvangen. De bekostiging voor het onderwijs aan de vanaf april 2022 opgevangen o.a. Oekraïense vluchtelingen bedroeg€ 252.100,- meer dan in 2021.

In totaal zijn de bijdragen van het Rijk over 2022, na het verrekenen van de vervallen vordering op het ministerie,€ 1.902.950,- hoger dan in 2021.

De overige baten zijn hoger dan in 2021. Als gevolg van de gestegen salarissen zijn de opbrengsten voor detachering hoger. Daarnaast zijn meet bijdragen van ouders ontvangen voor activiteiten en excursies.

Lasten:

De salariskosten, verminderd met de ontvangen uitkeringen zijn in 2022 met€ 1.379.100,- gestegen ten opzichte van 2021, met name als gevolg van het dichten van de loonkloof met het voortgezet onderwijs, de generieke loonsverhoging van 4,75% en de besteding van de ontvangen bekostiging uit het nationaal Programma Onderwijs. De overige personele lasten zijn hoger door door hogere dotatie aan de personele voorzieningen, waaronder een dotatie van € 197.000,- aan de voorziening arbeidsongeschiktheid. Daarnaast kon in 2022 weer meer aan professionalisering gedaan worden waardoor de kosten € 92.600,- hoger waren dan in 2021.

De huisvestingslasten zijn in 2022 hoger dan in 2021. In 2022 is de dotatie aan het onderhoudsfonds hoger door een extra dotatie van€ 45.300,- ter dekking van de meerkosten van uitgevoerd groot onderhoud.

De kosten voor administratie en beheer zijn€ 54.700,- hoger dan de kosten in 2021 door meer advieskosten inzake, voorbereiding nieuwbouw scholen en wervingskosten bestuurder. De kosten van het onderwijsleerpakket zijn in 2022€ 95.600,- hoger dan in 2021 als gevolg van hogere kosten voor leermiddelen, activiteiten en culturele vorming, besteed in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs..

EUR Bedragen: x 1	2022 Realisatie	2022 Begroting	2021 Realisatie
-------------------	--------------------	-------------------	--------------------

7. Rijksbijdragen

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen OCW

Rijksbijdragen van het Ministerie van OCW

15.036.356 13.359.140 13.036.915

Rijksbijdragen van het Ministerie van OCW

15.036.356 13.359.140 13.036.915

Overige subsidies OCW

Overige subsidies OCW

343.504 204.789 485.882

Overige subsidies OCW

343.504 204.789 485.882

Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage samenwerkingsverbanden passend onderwijs

814.744 704.512 768.854

Rijksbijdragen

16.194.604 14.268.441 14.291.650

Onder de Overige subsidies OCW is de subsidie Extra hulp in de Klas verantwoord. Van deze subsidie ad in totaal€ 267.539,- in 2021 ontvangen is het niet in 2021 bestede deel ad€ 98.442,- in 2022 als bate verantwoord. De verantwoording in model G is door de penvoerder in hun jaarrekening opgenomen.

8. Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden

Overige bijdragen en subsidies, provinciale overheid

21.149 5.930 18.127

Overige bijdragen en subsidies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen

1.535 0 652

Overige bijdragen en subsidies, overige overheden

22.684 5.930 18.779

Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies

22.684 5.930 18.779

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden

22.684 5.930 18.779

EUR Bedragen: x 1	2022	2022	2021
	Realisatie	Begroting	Realisatie
9. Overige baten			
Overige baten			
<i>Opbrengst verhuur</i>	39.212	42.538	37.879
<i>Detachering personeel</i>	164.652	74.045	140.072
<i>Schenkingen</i>	16.093	8.635	17.975
<i>Sponsoring</i>	1.130	0	0
<i>Ouderbijdragen</i>	158.605	9.835	131.992
<i>Verkoop (onderwijs)materiaal</i>	7.348	5.000	4.100
<i>Overige, w.o. schoolfonds</i>	119.258	79.284	114.747
<i>Bijzondere baten</i>	0	0	0
Overige baten	506.300	219.337	446.765
10. Personeelslasten			
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
<i>Lonen en salarissen</i>	9.597.845	7.766.196	8.169.360
<i>Ontslagvergoedingen</i>	0	0	49.083
<i>Sociale lasten</i>	1.230.305	1.669.622	1.155.115
<i>Premies Vervangingsfonds</i>	244.509	220.555	239.204
<i>Premies Participatiefonds</i>	127.067	228.703	238.366
<i>Pensioenlasten</i>	1.375.085	1.335.603	1.335.421
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	12.574.811	11.220.679	11.186.549
Overige personele lasten			
<i>Dotaties personele voorzieningen</i>	258.664	4.000	29.169
<i>Lasten personeel niet in loondienst</i>	86.076	39.042	105.259
<i>Overige</i>	584.682	531.350	460.477
Overige personele lasten	929.422	574.392	594.906
Ontvangen vergoedingen uitsplitsing			
<i>Vergoedingen uit het Vervangingsfonds</i>	94.375	0	93.363
<i>Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen</i>	190.106	0	181.931
<i>Uitkeringen die personeelslasten verminderen</i>	284.481	0	275.293
Personeelslasten	13.219.752	11.795.071	11.506.162
Personeel			
<i>Gemiddeld aantal medewerkers gemiddeld</i>	290		300
<i>Gemiddeld aantal FTE gemiddeld</i>	163,78		155,24
<i>Gemiddeld aantal medewerkers werkzaam in het buitenland</i>	0		0
11. Afschrijvingen op materiële vaste activa			
<i>Afschrijvingen op materiële vaste activa</i>	578.640	611.680	517.667
Afschrijvingen	578.640	611.680	517.667
12. Huisvestingslasten			
<i>Huurlasten</i>	27.226	32.287	27.183
<i>Verzekeringslasten</i>	1.485	900	865
<i>Onderhoudslasten (klein onderhoud)</i>	166.012	195.524	182.761
<i>Lasten voor energie en water</i>	174.368	188.800	175.131
<i>Schoonmaakkosten</i>	291.168	289.367	279.993
<i>Belastingen en heffingen</i>	18.446	20.350	19.411
<i>Dotatie onderhoudsvoorziening</i>	357.685	277.995	315.156
<i>Overige</i>	12.928	13.750	13.251
Huisvestingslasten	1.049.319	1.018.973	1.013.750
13. Overige lasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>	391.729	284.720	337.467
<i>Inventaris en apparatuur</i>	139.758	120.970	137.496
<i>Leer- en hulpmiddelen</i>	615.768	564.500	520.204
<i>Overige</i>	293.517	238.318	292.335
Overige lasten	1.440.771	1.208.508	1.287.502
14. Financiële baten			
<i>Rentebaten en soortgelijke opbrengsten</i>	8	0	15
Financiële baten	8	0	15

EUR Bedragen: x 1	2022 Realisatie	2022 Begroting	2021 Realisatie
15. Financiële lasten			
<i>Rentelasten en soortgelijke kosten</i>	19.320	30.995	23.727
<i>Financiële lasten</i>	<u>19.320</u>	<u>30.995</u>	<u>23.727</u>

16. Honoraria accountant

Separate specificatie kosten instellingsaccountant			
<i>Accountantshonoraria inzake het onderzoek van de jaarrekening</i>	42.338	23.600	32.610
<i>Accountantshonoraria inzake andere controleopdrachten</i>			
<i>Accountantshonoraria inzake adviesdiensten op fiscaal terrein</i>			
<i>Accountantshonoraria inzake andere niet-controlediensten</i>			
<i>Accountantshonoraria</i>	<u>42.338</u>	<u>23.600</u>	<u>32.610</u>
<i>waarvan betrekking op controle 2021</i>	23.414		

17. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

18. Resultaatbestemming

EUR Bedragen: x 1

Het resultaat over 2022 ad € 415.793 is als volgt verdeeld over de reserves.

Algemene reserve			17.474
Bestemmingsreserves (publiek)			
- Nationaal Programma Onderwijs	<u>425.341</u>	425.341	
Bestemmingsreserves (privaat)			
- Reserve schoolfonds	-1.531		
- Reservefondsen verenigingen	<u>-25.491</u>	-27.022	
			<u>398.319</u>
			415.793

19. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen rechten, specificatie EUR Bedragen: x 1					
Omschrijving	Bedrag boekjaar	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1-5 jaar	Bedrag > 5 jaar	Bedrag totaal
N.v.t.					
Niet in de balans opgenomen verplichtingen, specificatie EUR Bedragen: x 1					
Omschrijving	Bedrag boekjaar	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1-5 jaar	Bedrag > 5 jaar	Bedrag totaal
Gemeente Goeree-Overflakkee, huurovereenkomst	26.590	28.938	115.752	0	144.690
Sense, schoonmaakcontract 7 scholen	120.810	129.609	518.435	388.826	1.036.870
Mako, schoonmaakcontract 5 scholen	110.268	98.205	392.821	294.616	785.642
Groenendijk Onderwijs Administratie, personeels- en salarisadministratie	69.358	66.649	199.947	0	266.597
Lakerveld Architecten en Ingenieurs, onderhoudsbeheer	43.495	47.984	191.936	0	239.920
Cloudwise, beheer en onderhoud COOL; Google Workspace en netwerk	50.425	53.692	214.769	0	268.462
APS IT-diensten, licenties microsoft	22.087	22.733	45.466	0	68.199
Sandee Hoveniers, inrichten schoolplein SBO De Wegwijzer	39.058	39.058			
Bluehome, aanleg zonnepanelen Cbs De Bron, Eben Haezerschool en SmdB De Regenboog	18.150	54.451			

21. WNT Verantwoording 2022 Kindwijs

21.1 Algemeen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Kindwijs. Het voor Stichting Kindwijs toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 154.000,-, bezoldigingsklasse C Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

EUR Bedragen: x 1	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Complexiteitspunten	
<i>Complexiteitspunten gemiddelde totale baten</i>	4
<i>Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten</i>	2
<i>Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren</i>	2
<i>Totaal aantal complexiteitspunten</i>	8
<i>Bezoldigingsklasse</i>	C
<i>Bezoldigingsmaximum</i>	154.000
<i>Afwijkende bezoldigingsklasse</i>	n.v.t.
<i>Afwijkend bezoldigingsmaximum</i>	n.v.t.

21.2 Tabel 1a. Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking, specificatie EUR Bedragen: x 1
Gegevens 2022

	J.S.	J.C.
Voorletters		
Achternaam	Nagtegaal	de Waal
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 t/m 31/7	1/8 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	78.723	47.735
Beloning betaalbaar op termijn	10.041	9.152
Subtotaal	88.764	56.886
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	89.447	64.553
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Bezoldiging	88.764	56.886
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2021

	Bestuurder
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.458
Beloning betaalbaar op termijn	17.319
Subtotaal	120.777
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	149.000
Bezoldiging	120.777

21.3 Tabel 1d. Topfunctionarissen met een bezodiging van € 1.800 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezodiging van € 1.800 of minder.

Naam Topfunctionaris	Functie
J.J. de Geus	Voorzitter Raad van Toezicht
J.L. den Dikken	Lid van de Raad van Toezicht
P.C. Klink	Lid van de Raad van Toezicht
P.J. van den Hil	Lid van de Raad van Toezicht
W.G.A. Driessse	Lid van de Raad van Toezicht
W. van der Welle	Lid van de Raad van Toezicht
W.A. Muilwijk	Lid van de Raad van Toezicht (aangetreden in juli 2022)

21.4. Tabel 3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezodiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

3.1.8 Verbonden partijen

Model E Verbonden Partijen

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Er zijn geen verbonden partijen waarin de Stichting Kindwijs een meerderheidsbelang heeft.

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contractonde rwijs	Contractonde rzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelnameper centage
Stg. SWV Passend PO Goeree-Overflakkee	Stichting	Oude Tonge	Nee	Nee	Nee	Ja	0%

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contractonde rwijs	Contractonde rzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelnameper centage
Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel te Dirksland	Vereniging	Dirksland	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel op het Havenhoofd te Goedereede	Vereniging	Goedereede	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs Het Kompas te Stellendam	Stichting	Stellendam	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging voor Protestants-Christelijk Basisonderwijs Goeree-Overflakkee	Vereniging	Middelharnis	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Stad aan het Haringvliet en Den Bommel	Vereniging	Stad aan het Haringvliet	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging voor de bevordering van Christelijk Schoolonderwijs op Gereformeerde Grondslag	Vereniging	Oude Tonge	Nee	Nee	Ja	Ja	0%
Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs te Sommelsdijk	Vereniging	Sommelsdijk	Nee	Nee	Nee	Ja	0%

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contractonde rwijs	Contractonde rzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelnameper centage
Vereniging van Christelijke Scholen voor Basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Middelharnis	Vereniging	Middelharnis	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging tot Stichting en Instandhouding van School met de Bijbel 'De Regenboog' te Melissant	Vereniging	Melissant	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging voor Christelijk Schoolonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Herkingen	Vereniging	Herkingen	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Nieuwe-Tonge	Vereniging	Nieuwe Tonge	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging ter bevordering van Christelijke Speciaal Basisonderwijs op Goeree-Overflakkee	Vereniging	Middelharnis	Nee	Nee	Nee	Ja	0%

Toelichtingen

De onder 'Verbonden partij met belang in bevoegd gezag' genoemde verenigingen en stichting fungeren als adviesraad voor de onderscheiden scholen en hebben medezeggenschap over de besteding van het door hen bij de diverse fusies ingebracht verenigingskapitaal. Daarnaast hebben zij het recht leden van de raad van toezicht voor te dragen.

3.1.9 Verantwoording subsidies

Model G Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Volgnr	Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
		Kenmerk	Datum	
1	Lerarenbeurs	1165066-1	20-8-2021	JA
2	Lerarenbeurs	1165231-1	20-8-2021	JA
3	Impuls en innovatie bewegingsonderwijs	IIB210049	13-11-2021	Onderhanden
4	Regeling school en omgeving	RSOS22019	11-11-2022	Onderhanden
5	Verbetering basisvaardigheden 2022	VBV22-PO-1581	11-11-2022	Onderhanden
6	Opleiding onderwijsassistent tot leraar	SOOL210051	3-3-2022	Onderhanden
7	Opleiding onderwijsassistent tot leraar	SOOL210069	3-3-2022	Onderhanden
8	Opleiding onderwijsassistent tot leraar	SOOL210297	3-3-2022	Onderhanden
9	Opleiding onderwijsassistent tot leraar	SOOL210351	3-3-2022	Onderhanden
10	Opleiding onderwijsassistent tot leraar	SOOL210355	3-3-2022	Onderhanden
11	Opleiding onderwijsassistent tot leraar	SOOL210385	3-3-2022	Onderhanden
12	Opleiding onderwijsassistent tot leraar	SOOL210386	3-3-2022	Onderhanden

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar. Bedragen: x € 1

Volgnr	Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Lasten t/m vorig verslagjaar	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Te verrekenen ultimo verslagjaar
Geen										

Geen

Totaal

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar. Bedragen: x € 1

Volgnr	Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Lasten t/m vorig verslagjaar	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
Geen											

Geen

Totaal

3.1.10. Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Het College van Bestuur van Stichting Kindwijs heeft de jaarrekening 2022 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 14 juni 2023.

De raad van toezicht van de Stichting Kindwijs heeft de jaarrekening 2022 goedgekeurd in de vergadering van 14 juni 2023.

W.G.
.....
J.C. de Waal 14 juni 2023

W.G.
.....
J.J. de Geus 14 juni 2023

W.G.
.....
P.C. Klink 14 juni 2023

W.G.
.....
P.J. van den Hil 14 juni 2023

W.G.
.....
W.G.A. Driesse 14 juni 2023

W.G.
.....
W.A. Muilwijk 14 juni 2023

W.G.
.....
W. van der Welle 14 juni 2023

W.G.
.....
H.J. Vogelaar 14 juni 2023

4. Overige gegevens

Toelichting op de jaarrekening, overige gegevens

4.1 Statutaire bepalingen

In de statuten van de Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee (Kindwijs) zijn geen bepalingen opgenomen ten aanzien van de bestemming van het resultaat.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: De raad van toezicht en het college van bestuur van Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee, gevestigd te Goeree-Overflakkee

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee te Goeree-Overflakkee, gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2022;
- (2) de staat van baten en lasten over 2022; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het verslag intern toezicht;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er

gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijnsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Goes, 14 juni 2023

Moore DRV

w.g. drs. J.J. Driessen RA

5. Bijlagen

Strategisch Beleidsplan 2019-2023

Onze thema's
Toekomstgericht onderwijs &
Professionalisering
Eigenaarschap in alle lagen
Vitale scholen

**Ambitie
2019-2023**

**Opdracht
2019-2023**

<p>Identiteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Elkaar verstaan - In elke dorpskern een PC-school 	<ul style="list-style-type: none"> - Ontmoeting RvT, CvB en MT - Bezinning op samenwerking en gevolgen voor identiteit bij nieuwbouw diverse scholen
<p>Onderwijs & Kwaliteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Eigenaarschap kinderen bevorderen - Onderzoekend en ontdekkend leren - Aandacht voor sport en bewegen - Deskundige en praktische ondersteuning SWV - Scholen werken thematisch en groepsdoorbrekend 	<ul style="list-style-type: none"> - Kinderraad op alle scholen - Kindgesprekken optimaliseren, eigenheid benadrukken - Eigenheid leerlingenbevorderen middels portfolio - MHB-voorziening - Opzetten expertisecentrum voor dekkend aanbod - Techniek, onderzoekend en ontdekkend leren stimuleren via ExperiGO met een vervolg in de schoolorganisatie - Viesomming op rol van leerkracht gericht op eigenaarschap leerlingen
<p>Personeel & Organisatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Onze medewerkers zijn vitaal, werken met plezier en weten stress te hanteren - Onderzoek schooltijden - Werkverdelingsplan benutten voor eigenaarschap - Eerst begrijpen, dan begrepen worden 	<ul style="list-style-type: none"> - Gesprekencyclus gericht op ontwikkeling - Werkverdelingsplan inzetten als middel voor werkdrukbeheersing en bevorderen eigenheid werknemers - Alle deelnemers volgen scholing via Kindwijsacademie en ELO Skillstown - Organiseren wervingsbijeenkomsten om nieuw personeel aan te trekken - 10 talentbegeleiders opleiden - Haalbare plannen, MT-werkgroepen in balans met werkdruk en werkgekluk - Borgen kwaliteitsbeleid - Gerichte aandacht en metingen sociale veiligheid - Directeuren werken met MT-maatje aan ontwikkelvraagstuk
<p>Beheer & Financien</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Duurzame en uitdagende onderwijsgebouwen - In elke dorpskern een pc-basisschool - Financieel beleid op basis van onderwijskundige keuzes - Financieel gezonde jaarrekeningen - Voldoen aan wettelijke verplichtingen 	<ul style="list-style-type: none"> - Integraal Huisvestingsplan (IHP) wordt in de periode 2019-2022 verder ontwikkeld en uitgebouwd. - Waar mogelijk worden scholen onderdeel van dorpscentrum - Ontwikkelen scenario's tot financieel meerjarenbeleid - Duurzame schoolgebouwen met lage energiekosten
<p>Maatschappij & Communicatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bevorderen ECO-cultuur - Educatief partnerschap, samenwerking met bedrijfsleven - Scholen worden zo mogelijk onderdeel van een dorpscentrum - Kindwijs opereert proactief in de omgeving 	<ul style="list-style-type: none"> - Scheiden van afval, container via gemeente - Stimuleren gezonde leefstijl - Scholen schrijven een duurzaamheidsnotitie - Samenwerking PSZ, Sport, BSO, CJG optimaliseren - Opzetten themagericht overleg met platform in omgeving - Gerichte aandacht en metingen sociale veiligheid - Contact houden met fusiepartners - Actief blijven investeren in de relatie met de éénpitters op ons eiland

Beleidsplan 2023-2027 | Kindwijs

Kindwijs: voor kansrijk onderwijs

Wat is de missie van Kindwijs?

Op onze scholen leren kinderen vanuit de protestants-christelijke basis zich ontwikkelen tot verantwoordelijke en actieve burgers. We creëren een veilige, uitdagende en passende leer- en leefomgeving waarin we samen onze talenten ontwikkelen.

De kernwaarden van Kindwijs zijn

Waar is Kindwijs trots op?

Kindwijs investeert in het behoud van protestants-christelijk onderwijs in de diverse dorpskernen.

De scholen van Kindwijs zijn authentiek en hebben een eigen profiel, allemaal onder de vlag van Kindwijs.

Binnen Kindwijs werken we op veel thema's samen. We hebben een sterke organisatiestructuur en directeuren worden ondersteund door een efficiënt werkend bestuurskantoor.

Kindwijs faciliteert eigen voorzieningen, zoals ontdekkend ExperiGO en de bovenscholse voorziening voor hoogbegaafden, de Verrekijker.

Kindwijs hanteert goede arbeidsvoorwaarden voor al haar medewerkers.

Kindwijs maakt werk van het opleiden van nieuwe leerkrachten. We werken samen met de opleidingscholen Driestar en CHE.

Medewerkers van Kindwijs worden gestimuleerd zich verder te ontwikkelen middels professionalisering (onder andere via de eigen Kindwijsacademie) en het opdoen van nieuwe ervaringen.

Waar staat Kindwijs nu?

2059

Leerlingen

280

Medewerkers

14

Scholen

14

Basistoezicht inspectie

Beoordeling van de kwaliteit

Wat heeft Kindwijs over vier jaar bereikt?

1. Kindwijs werkt met de Bijbel als bron voortdurend aan de zichtbaarheid van de identiteit van Kindwijs en de scholen, passend bij de eigenheid van scholen en achterban.
2. Vaardig: Kindwijs werkt aan de vaardigheid van medewerkers en leerlingen, zodat leerlingen zich de basisvaardigheden eigen maken in een passende leeromgeving.
3. Vitaal: Kindwijs is een krachtige organisatie, gericht op de toekomst, waar medewerkers gemotiveerd en met vreugde hun werk doen. Kindwijs stimuleert de vitaliteit van medewerkers en leerlingen die hun plaats innemen in de samenleving.